

I.

A KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI BÍRÓSÁG
mint elsőfokú bíróság
9.P. 21.183/2002/34.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A megyei bíróság K.-né dr. T. A. meghatalmazott ügyvéd által képviselt R. T. felperesnek, dr. Sz. K. meghatalmazott ügyvéd által képviselt I. Részvénytársaság alperes ellen szerzői jogdíj, kártérítés és járulékaik megfizetése iránt folyamatban lévő perében, nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A megyei bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 (Tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000,- (Ötszázezer) forint nem vagyoni kárt és ennek 2001. szeptember 01-től a kifizetés napjáig számított évi 11 (Tizenegy) %-os mértékű késedelmi kamatát.

Kötelezi az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedéséről szóló értesítés kézbesítését követő 15 (Tizenöt) napon belül, saját költségére jelentesse meg a „...” című kiadványának legközelebbi számában, ha pedig már nem jelenteti meg, úgy a komárom-esztergom megyei ... című napilapban az alábbi k ö z l e m é n y t

*„Az I. Részvénytársaság R. T. grafikusművész szerzői jogait megsértette azáltal, hogy az I. Rt. részére tervezett emblémát jogosulatlanul megváltoztatta.
Az ügyben eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság jogerős ítéletében a jogsértést megállapította és az I. Rt.-t nem vagyoni kár megtérítésére kötelezte.”*

A felperes keresetének előbbieket meghaladó részét e l u t a s í t j a .

A felperes személyes- és a per tárgyi illeték-feljegyzési kedvezményére tekintettel a költségjegyzék 1. tételeként feljegyzett 60.000,- (Hatvanezer) forint eljárás illetékből

- 30.000,- (Harmincezer) forintot a felperes és további
- 30.000,- (Harmincezer) forintot az alperes

köteles megfizetni az államnak, a Komárom-Esztergom Megyei Illetékhivatal útján, a felhívásában közlendő módon és elszámolási számlára.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (Tizenöt) napon belül fizessen meg a felperes meghatalmazott jogi képviselőjének K.-né dr. T. A. ügyvédnek bruttó 50.000,- (Ötvenezer) forint ügyvédi részperköltséget.

Előbbieket meghaladó költségét mindegyik peres fél maga viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítést követő 15 (tizenöt) napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a megyei bíróságnál kell 3 (három) példányban benyújtani, a Fővárosi Ítéltáblához mint másodfokú bírósághoz címezve.

A Pp. 220. §-ának (3), továbbá a 256/A. §-ának (1) és (4) bekezdésére utalással tájékoztatja feleket, hogy a másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha

- az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 251. §-ában, illetve a 252. §. (1) és (2) bekezdésében meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni;
  - a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik;
  - a fellebbezés csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos;
  - a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul;
  - a felek ezt a fellebbezési határidő lejárta előtt közösen kérték;
  - megítélése szerint – tekintettel a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelemben, illetve fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra – az ügy eldöntése tárgyaláson kívül is lehetséges.
- A 256/A. §-ának (1) bekezdés e./ pontja esetében, továbbá, ha a felek a (2)-(3) bekezdésben foglalt felhívás ellenére nem kérték a tárgyalás megtartását, a tárgyaláson kívüli elbírálás kötelező.
- Az Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező a Pp. 235. §-ában meghatározott fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) előterjesztő fél számára.

INDOKOLÁS:

R. T. felperes az 1990-es évek elején szellemi szabadfoglalkozású grafikusművész volt, és ismeretségben állt D. K.-val, aki abban az időben a D. Kft. gazdasági társaság üzletrész tulajdonosa és egyben ügyvezetője is volt. Később – a perben nem tisztázott évben – e gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnt.

A D. Kft. közvetítő szerepet töltött be a hozzá forduló grafikusművészek és a szolgáltatásaik iránt érdeklődő megrendelők között, melyért jutalékot számított fel. A felperes nem állt munkaviszonyban a D. Kft.-vel.

Az alperes rendszergazdája volt az iparszerű kukoricatermesztési ágazatnak és ezáltal országszerte, sőt határainkon túl is ismerték. A rendszerváltást követően gazdasági társasággá – részvénytársasággá – alakult át, és a megváltozott gazdasági körülményekhez igazodó szerepet vállalt a nagyüzemi mezőgazdasági termelésben.

Elhatározta, hogy a gazdasági életben elfoglalt jelenkori helyzetét jobban kifejező, korszerűbb és művésziabb ábrázolás – új embléma és szövegfelirat (logotypia) – jelenjen meg az üzleti kapcsolataiban használt levélpapírjain, fax nyomtatványain, névjegy- és üdvözlő kártyáin, postai borítékain, levélzáró címkéin, bélyegzőin, szórólapjain, irattartóin (dossie) az általa kibocsátott plakátokon, cégismertető katalógusokon, borítókon, stb.

Ennek elérése érdekében felvette a kapcsolatot a D. Kft. ügyvezetőjével, D. K.-val, aki az alperes igénypontjainak ismeretében felkérte felperes grafikusművészt a logotypia elkészítésére, aki ezt elvállalta. A megrendelő nevében és képviselőként alperes akkori igazgatója, dr. T. L. vezérigazgató tárgyalta a D. Kft. ügyvezetőjével, D. K.-val. Ezekre a megbeszélésekre magával vitte a felperest annak érdekében, hogy a felperes és a megrendelő

közvetlenül tisztázhassák az egyes részleteket, feltételeket. Ez a közvetlen kapcsolat a logotypia elkészítéséig, kiválasztásáig és átadásáig mindvégig fennmaradt közöttük.

1993. május 20-án írásbeli megállapodás jött létre az alperes mint megrendelő, valamint a D. Kft. mint vállalkozó között, „*a Megrendelő arculattervének elkészítésére*”. Ez kiterjedt emblématerv (legalább három vázlat alapján), levélpapír, fax nyomtatvány, névjegykártya, boríték (C/4., C/5. és C/6.), levélzáró címke, bélyegző, üdvözlő (compliment-) kártya, szórólap bianco rendszerterv elkészítésére, egyedi szórólap tervezésére a bianco rendszerterv alapján oldalanként, továbbá plakát (bianco), irattartó (dossie), cégismertető katalógus, borító, belső oldal, hirdetés (1/2 és 1/4 oldal), végül cégtábla arculattervének elkészítésére. Az 1-14. tételbe foglalt munkákért külön-külön határozták meg a nettó díjtételt, melynek végösszege 440.000,- Ft volt. Ehhez járult még az ÁFA.

A megrendelő a szerződés II. fejezetében kikötötte, hogy az elkészített változatok közül megjelöli és kiválasztja az általa elfogadott terveket. A 3. pontban pedig azt rögzítették, hogy az 1/1-14. pontban tételesen felsorolt logotypia-tervek átadását és elfogadását követő 15 napon belül esedékes a díj kifizetése a D. Kft. részére, banki átutalás útján.

Alperes megrendelő a vállalkozási díjat teljesítette a D. Kft. részére, melyet D. K. ügyvezető elismert, de peres felek között sem képezte vita tárgyát ennek ténye, vagy összecszerúsége.

A szerződés IV. pontjában alperes kikötötte, a D. Kft. pedig tudomásul vette, hogy „*Megrendelő jogosult a Vállalkozó jelen szerződés teljesítéséhez kapott tervek többszöri felhasználására határozatlan ideig.*”

A szerződés V. pontjában kifejezésre juttatták azon elhatározásukat, hogy az I. pontban felsorolt tervek nyomdai kivitelezésére külön szerződést fognak kötni egymással. Alperes megrendelő tájékoztatta a D. Kft. vállalkozót arról, hogy „jelen szerződéssel egyidejűleg mely tervekre ad nyomdai kivitelezési megrendelést.”

Végül, a szerződés számozás nélküli utolsó bekezdésében megállapodtak abban, hogy az itt nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyvnek a vállalkozási szerződésekről szóló, továbbá az alkalmazott grafikai művek felhasználási szerződéseinek feltételeiről és a szerzői díjakról intézkedő 6/1970. (VI. 24.) MM rendelet előírásait „fogadják el irányadónak”.

(9/A-2. alatt becsatolt, dr. G. J. közjegyző által előtte eredetiként felmutatott, a szerződő felek aláírásával és bélyegző lenyomattal ellátott szerződésről 2003. március 26-án H-1981/2003. ügyszám alatt hitelesített fénymásolat.)

A felperes által elkészített és az alperes megrendelő részéről a vázlatokból kiválasztott arculattervek munkálatainak befejeztével, 1994. április 20-án „Megbízási szerződés” jött létre egyfelől a D. Kft. mint „munkáltató”, másfelől pedig a felperes mint „dolgozó” között.

E szerződés 1. pontjában a D. Kft. megbízást adott a felperesnek arra, hogy az „I. Rt. arculattervezés”-ét elkészítse, mely kiterjedt üdvözlő (compliment) kártya, levélpapír, ... boríték, levélzáró címke, hirdetés, ... bélyegző lenyomat elkészítésére, melyért – a szedési költségekkel együtt – 93.000,- Ft-ot fizetett ki a D. Kft. a felperesnek. A szerződésből nem lehetett megállapítani, hogy ez tartalmazta-e az adóhányadot. A teljesítési határidőt 1994. április 22. napjában határozták meg, melynek betartását és a munkák elvégzését a D. Kft.

igazolta a szerződés 4. pontjában. A megállapodást a D. Kft. képviselőjében D. K. és a felperes írták alá. (6/F-1. alatt csatolt hitelesítés nélküli fénymásolat. A szerződés 1. pontjában kipontozott helyeken lévő munkák megnevezése nem látszott, illetve részben olvashatatlan volt.)

Az alperes korábbi logóján három sárga színű kukoricacső volt, és azokban az I. Rt. betűjelzése. (F/3. jelű névjegykártya.)

A felperes által készített ábrás szöveg (logotypia) három, enyhén jobbra dülő kukoricacsőből állt, melyet hosszában érezett két-két stilizált levél és jobb oldalán az I. Rt., alatta pedig a B. szöveg egészített ki. A kukoricacsőveken pontosan kimunkált, természetes sárga színű kukoricaszemek voltak, míg a levelek zöld, a csíkozás pedig fekete színűek. A tőlük jobbra elhelyezkedő I. Rt. szóképhez viszonyítva az alatta lévő B. szövegfelirat mintegy 1/3-ad része az előbbinek. A művészi kidolgozott (kalligrafikus) betűk színezése egyaránt fekete, azzal az eltéréssel, hogy az I. Rt. szókép erőteljesebb rajzolatú, ezért a fekete szín szembetűnőbb, mint a B. feliraté. (F/6. jelű fekete-fehér színű, továbbá az F/1-2. és az F/4. jelű mellékleteken lévő színes logotypia szöveges ábrák.)

Az alperes – vetőmag üzemének 1987. évi felépítése és üzembe helyezése óta – rendszeresen ad ki színes nyomatú „...” elnevezésű kiadványt. Az esztétikus megjelenésű és színes képekkel illusztrált kiadvány táblázatokat is közöl arról, hogy a b.-i vetőmagüzemben fémzárolt hibridkukorica vetőmag milyen minőségi mutatókkal (paraméterekkel) rendelkezik. A szöveges rész utalást tartalmaz arra is, hogy „Mára rendelkezésünkre állnak azok az adatsorok, amelyek meggyőzően igazolják, hogy miért vetőmagüzemünk paraméterei jelentik a „leg”-et hazánkban”.

A borítólap belső oldalának alsó felében látható színes felvételen a vetőmagüzem, melynek képen bemutatott két oldalfalán a felperes által tervezett színes nyomatú logotypia – a három stilizált kukoricacső és a kalligrafikus I. Rt. B. szöveg – látható. Ugyanez található a hátsó borító belső részén alul is.

Ezzel szemben a borító külső részén ezt a logotypiát lekerekített sarkú, hosszabbik oldalával vízszintesen elhelyezett keretbe foglalva jelenítette meg az alperes, az iratborítóhoz viszonyítva világosabb színű zöld szegéllyel és felülről lefelé haladva a halvány zöldtől a közép zöldig terjedő színezéssel.

E fekvő téglalap alsó részébe helyezett el fekete alapon, keskeny sárga szegéllyel keretezett ívelt ábrát, melyben fehér színű nagy betűkből képzett hibridkukorica felirat látható. Ennek alján pedig egy kukoricacső metszet, melynek két szeme a hibridkukorica szöveg alatt, de a vízszintes téglalap alakú keretben helyezkedik el döntő részben.

A termékismertető borítólapot követő első oldalán fent ugyanaz a logotypia jelenik meg ismét, melyet a felperes készített, hosszabbik oldalával vízszintesen elhelyezett és lekerekített keretben, fehér és halvány zöld szegéllyel, belül pedig a fehérből a sárgás zöldre hajló színezéssel. Ugyanez az ábra látható a lap másik oldalán is. (F/7. jelű iratmelléklet.)

Alperes ugyanezt a logotypiát, de más méretezésű betűkkel és ellipszisbe foglalt kerettel jelentette meg az internet honlapján, ezen felül az általa kiadott és reklámhordozó célt szolgáló műanyag bevásárló táskán is. (F/5. és F/8. jelű mellékletek.)

Alperes 2002. március 5-én szabadalmi bejelentést tett az általa használt logotypia védjegy lajstromozására, az 1., 7., 11., 12., 31., 35. és 37. áruosztályokra kiterjedően. A Magyar Szabadalmi Hivatal azonban mindezidáig nem bírálta el az alperes kérelmét, és a védjegyoltalomról határozatot sem hozott.

*****

Felperes keresete 500.000,- Ft szerzői jogdíj, ezen felül az általa tervezett logotypia jogosulatlan megváltoztatása és használata címén további 500.000,- Ft nem vagyoni kár és ezen összegek után 2001. szeptember 01-től a kifizetés napjáig számított évi 11%-os mértékű késedelmi kamat, valamint a perköltség megfizetésére irányult.

Indítványozta D. K., a D. Kft. volt ügyvezetőjének tanúkénti kihallgatását, továbbá a Szerzői Jogi Szakértő Testület kirendelését szakértői vélemény adása céljából. A szakértői díj fele részének előlegezését vállalta.

Keresetleveléhez F/1-8. alatt iratmelléleteket csatolt, 6/F-1. alatt pedig a D. Kft. és közte 1994. április 20-án megkötött megbízási szerződés egyszerű fénymásolatát.

A szakértői vélemény ismeretében a nem vagyoni kárigényét és annak összecszerúságát fenntartotta, míg a további 500.000,- Ft-ot most már nem szerzői jogdíjként, hanem jogalap nélküli gazdagodás címén érvényesítette. (1. sorsz. írásbeli kereset, 6. sorsz. kereset kiegészítés, 8. sorsz. észrevételek, 18/F1. jelű kérdések szakértőhöz, és a mai tárgyaláson jegyzőkönyvbe foglalt kereset- módosító nyilatkozat.)

Alperes kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását.

A szakértői bizonyítás felvételét nem ellenezte, a költségek fele részét előlegezte.

Érdemi ellenkérelmének az volt a lényege, hogy a felperessel semmiféle szerződéses kapcsolata nem volt, személyét csak jelen per megindulásával összefüggésben ismerte meg. A D. Kft.-vel állt üzleti kapcsolatban, amit az 1993. május 20-án létrejött szerződés is igazolt. A felperes nem bizonyította, hogy a szóban forgó logotypiát ő készítette volna, és azt sem, hogy az általa használt bármelyik logót a felperes vázlataiból választotta volna ki.

A kereset jogszerűségét és összecszerúságát egyaránt vitatta, és ugyanez vonatkozott a felperes mai tárgyaláson megváltoztatott jogcímen előterjesztett 500.000,- Ft összegű igényére is.

Részletes érdemi ellenkérelmét a 9. és a 11. sorsz. utóiratként csatolt beadványokban, a szakértői vélemény ismeretében pedig az arra tett észrevételeit és a felperes módosított keresetével kapcsolatos álláspontját a 32. sorsz. utóiratként csatolt beadványában fejtette ki.

Az alperes álláspontja a tekintetben is eltért a felperesétől, hogy véleménye szerint a perbeli jogvita elbírálására nem a szerzői jogról szóló 1969. évi III. törvény és a 6/1970. (VI. 24.) MM rendelet előírásait, hanem az 1999. szeptember 01. napján életbe lépett 1999. évi LXXVI. törvényt, vagyis az új Szjt.-t kell alkalmazni, a 107. § értelmében. Ennél fogva a jogvita elbírálása az új Szjt. 13. §-a szerint történhet csak.

A felperes jogcímében megváltoztatott kereseti kérelmével kapcsolatban utalt arra, hogy ha a régi Szjt-t kellene is alkalmazni, annak 52. § (1) bekezdés a-d./ pontjában tételesen felsorolt polgári jogi igények között nem szerepel a jogalap nélküli gazdagodás. (Ptk. 361. §-ának (1) bekezdése.)

Sérelmezte, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület minden összehasonlító adat, bizonyíték nélkül foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperes 500.000,- Ft összegű nem vagyoni kárigénye „nem eltűzött.”

Sérelmezte azt is, hogy a Testület a szakvélemény bevezető részében szakértői feladatkörét túllépve jogi kérdésben foglalt állást azáltal, hogy az 1969. évi III. törvényt kell alkalmazni. (10. §, 30. §)

Peres felek a bíróság legutóbbi tárgyaláson elhangzott tájékoztatása után egybehangzóan adták elő, hogy további bizonyítási indítványuk nincs, de a szakértői vélemény kiegészítését sem kérik.

*****

A megyei bíróság a felperes módosított keresetét, az alperes ellenkérelmét, D. K. tanú vallomását, a Szerzői Jogi Szakértő Testület 2003. július hó 02-án adott és a perirathoz 24. sorsz. utóiratként csatolt szakértői véleményét, valamint a felek részéről a per során benyújtott iratmelléleteket a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. §-ának (1) bekezdése szerint értékelte.

Az érdemi döntés alapjául szolgáló tényállást e bizonyítékok mérlegelésével állapította meg.

*****

Felperes keresete részben, az alábbiak szerint helytálló.

Az Alkotmány (1949. évi XX. törvény) az „Alapvető jogok és kötelességek” című XII. fejezete 70/G. §-ának (1) bekezdése kinyilvánítja: „A Magyar Köztársaság *tiszteletben tartja és támogatja a tudományos és művészeti élet szabadságát.*”

A Polgári Törvénykönyvről rendelkező 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) IV. cím VII. fejezete szól a személyek polgári jogi védelméről (75-87. §-ok). E fejezeten belül a szellemi alkotásokhoz fűződő jogokról külön is rendelkezik. Eszerint:

„A szellemi alkotás a törvény védelme alatt áll. A védelmet – e törvény rendelkezésein kívül – az alkotások meghatározott fajtáira, valamint egyes rokontevékenységekre a szerzői jog, az iparjogvédelmi (a szabadalmi, a védjegy-, eredet megjelölés-, származásjelzés- és mintaoltalom), továbbá az újítói jog, valamint a hangfelvételek előállítását védő jogszabályok határozzák meg. A törvény védi azokat a szellemi alkotásokat is, amelyekről a külön jogszabályok nem rendelkeznek, de amelyek társadalmilag széles körben felhasználhatók és még közkinccsé nem váltak.” (Ptk. 86. §-ának (1)-(2)-(3) bekezdése.)

A Ptk. 87. §-ának (1) bekezdése az előbb idézett rendelkezéshez kapcsolódóan mondja ki, hogy akinek szellemi alkotáshoz fűződő jogát megsértik – a külön jogszabályban meghatározott védelmen kívül – a személyhez fűződő jogok megsértése esetén irányadó polgári jogi igényeket támaszthatja. Ezeket a – személyhez fűződő jogok megsértése esetén

irányadó – polgári jogi igényeket tételesen (taxatíve) sorolják fel a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdés a-e./ pontjai. Eszerint, akit személyhez (itt: szellemi alkotáshoz) fűződő jogában megsértének, az eset összes körülményeihez képest a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

- a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- b) követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
- c) követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;
- d) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését, illetőleg jogsértő mivoltától megfosztását;
- e) kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

Felperes módosított keresetében a c./ és az e./ pontokban meghatározott polgári jogi igényeket támasztotta, ezen felül a Ptk. 361. §-ának (1) bekezdésére alapozott jogalap nélküli gazdagodás címén kért 500.000,- Ft-ot alperestől. A megyei bíróság a kereseti kérelem e korlátai között bírálta el igényét, a Pp. 3. §-ának (2) bekezdése és a 215. §-a szerint. A szerzői jogi igényérvényesítésre tekintettel a bíróságnak állást kellett foglalnia abban a kérdésben is, hogy a jogvita mikénti elbírálásánál a szerzői jogról szóló 1969. évi III. törvény (a továbbiakban: Szjt.) és az ehhez kapcsolódó, az alkalmazott grafikai művek felhasználási szerződéseinek feltételeiről és a szerzői díjakról intézkedő 6/1970. (VI. 24.) MM rendelet (a továbbiakban: R.) vagy pedig a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt. /új/) rendelkezéseit kell-e alkalmazni.

Az Szjt. (új) 110. §-ának a.) pontja egyidejűleg hatályon kívül helyezte az 1969. évi III. törvényt, j.) pontja pedig a 6/1970. (VI. 24.) MM rendeletet.

Az Szjt. (új) a törvény hatályba lépésére vonatkozó és az átmeneti rendelkezéseket megállapító 107. §-ának (1) bekezdése kimondta, hogy e törvény 1999. szeptember 1-jén lép hatályba.

Rendelkezéseit a hatályba lépését követően megkötött felhasználási szerződésekre kell alkalmazni. Az Szjt. (új) 107. §-ának (1) bekezdéséhez és a hatályukat vesztő rendelkezéseket részletező 110. §-hoz kapcsolódó törvényi indokolás a következő jogértelmező állásfoglalást fejtette ki:

„Az Szjt. (új) rendelkezéseit a hatályba lépését követően megkötött felhasználási szerződésekre kell alkalmazni. /Szjt. (új) 107. § (I) bekezdés/. Az 1999. augusztus 31-e előtt létrejött felhasználási szerződések teljesítése, értelmezése, megszegése, stb. során felmerülő kérdésekre a választ továbbra is az Szjt. (új) 110. §-a a.) és d-r.) pontjai által hatályon kívül helyezett jogszabályokban kell keresni. Az Szjt. (új) hatálya alatt létrejövő új felhasználási szerződések tartalmának meghatározásánál is jelentős segítséget nyújthatnak a régi miniszteri rendeletek aprólékos előírásai.”

Alperes a peres eljárás során mindvégig vitássá tette, hogy a felperes és közte felhasználási szerződés jött volna létre. Ennek bizonyítékaul a D. Kft.-vel 1993. május 20-án létrejött vállalkozási szerződésre hivatkozott (9/A-2. jelű iratmelléklet), melyben a felperes szerződő félként nem vett részt. Ezzel szemben a D. Kft. és a felperes által 1994. április 20-án

megkötött megbízási szerződés a kettőjük jogviszonyát szabályozta, ebben azonban az alperes nem vett részt szerződő félként.

A megyei bíróság ezt az álláspontot nem osztotta.

Abból a tényből indult ki, hogy a D. Kft. a felperes mint grafikusművész és az alperes mint a logotypia megrendelője között csupán közvetítő szerepet vállalt, az akkoriban kialakult gyakorlatnak megfelelően, közvetítói díjfelszámítás mellett. A felperes mint a logotypia alkotója és az alperes mint annak megrendelője, folyamatosan szoros kapcsolatban álltak és a feltételek, részletek, stb. egyeztetésében a D. Kft. ügyvezetője, D. K. mellett a felperes is folyamatosan részt vett az alperest képviselő dr. T. L. akkori vezérigazgatóval e tárgyban folytatott megbeszéléseken. Ezt a felperes, tanúvallomásában pedig D. K. egyértelműen és határozottan állította.

Az 1993. május 20-án létrejött (9/A-2. jelű) szerződés I/1. pontjában a megrendelő alperes határozottan kikötötte, hogy az embléma tervet legalább három vázlat alapján fogja kiválasztani. A III. pontban pedig kikötötte, hogy az I. pontban foglalt tervek átadását és elfogadását követő 15 napon belül fizeti ki átutalással, a D. Kft. számlájára a megállapított díjat. D. K. tanúvallomásában egyértelműen adta elő, hogy az alperes ennek maradéktalanul eleget tett, amit a per során nem is vont kétségbe. Ugyanakkor a felperes és a D. Kft. között 1994. április 20-án létrejött megbízási szerződés elnevezésű megállapodás 4. pontjában a D. Kft. elismerte és igazolta az alperes részére elvégzett munkákat. Ennek alapján pedig a 93.000,- Ft-ot felperesnek kifizette. Ebből egyértelműen azt a következtetést kellett levonni, hogy mindkét megállapodásban szerződészerű teljesítésre került sor. Ellenkező esetben semmi értelme és indoka nem lett volna annak, hogy az alperes a D. Kft.-nek, utóbbi pedig a felperesnek a kikötött és kölcsönösen elfogadott díjat kifizesse. Ez teljesen életszerűtlen lett volna.

A megyei bíróság álláspontja szerint tehát felhasználói szerződés jött létre még az Szjt. (új) hatályba lépését megelőzően, ezért a peres felek közötti jogvita elbírálására az 1969. évi III. törvény, az Szjt. és a kapcsolódó jogszabályok rendelkezéseit kellett alkalmazni.

Mindenekelőtt az Szjt. 12. §-ának (1) bekezdését, mely azt mondja ki, hogy a személyhez fűződő jogok időben korlátlanok és a szerző ezeket a jogait másra nem ruházhatja át és róluk nem mondhat le.

Az Szjt. 26. §-ának (1) bekezdése pedig arra kiterjedő rendelkezést tartalmaz, mely szerint a felhasználási szerződés feltételeit – a törvényben megszabott korlátok között – felek állapítják meg. E rendelkezéseket egybevetve a D. Kft. és az alperes között 1993. május 20-án megkötött szerződés tartalmával, megállapítható volt, hogy a közvetítő szerepet vivő D. Kft. nem vállalt a felperes szerzői jogait sértő kötelezettségeket.

Az Szjt. 10. §-a előírja, hogy a szerző személyhez fűződő jogát sérti művének minden jogosulatlan felhasználása, vagy jogosulatlan megváltoztatása.

A perben tehát tisztázni kellett, hogy az alperes részéről történt-e jogosulatlan felhasználás. E tekintetben az 1993. május 20-i szerződés IV. pontját fogadta el a bíróság irányadónak, amely alperes megrendelőt a kapott tervek többszöri felhasználására jogosította fel, határozatlan ideig. **A Szerzői Jogi Szakértő Testület (a továbbiakban: Testület) a 2003. július hó 02-án kelt, a perirathoz P.21.183/2002/24. sz. utóiratként érkezett szakvéleményének 8./**

pontjában kifejtette, hogy a keresetlevélhez F/6. alatt becsatolt eredeti mű (logotypia) jogosulatlan felhasználására utaló adat a perben nem merült fel, amit a levélpapír, a névjegykártya és az üdvözlő (compliment-) kártya vonatkozásában a felperes sem kérdőjelezett meg.

A megyei bíróság e szakértői megállapítást összhangban állónak találta a már említett szerződéses kikötéssel, felperes személyes perbeli nyilatkozatával és D. K. tanú vallomásával. Ezzel függ össze az is, hogy a logotypia jogosulatlan felhasználására alapozott 500.000,- Ft szerzői jogdíj iránti igényét elállt a felperes és ugyanezt az összeget Ptk. 361. §-ának (1) bekezdésére utalással jogalap nélküli gazdagodás címén terjesztette elő.

A megyei bíróságnak állást kellett foglalnia arra nézve is, hogy bekövetkezett-e a mű jogosulatlan megváltoztatása az alperes részéről.

E tekintetben az Szjt. 30. §-ában meghatározott rendelkezésből kellett kiindulni, mely szerint, ha a szerző a mű felhasználásához hozzájárult, a felhasználáshoz elengedhetetlen vagy nyilvánvalóan szükséges, a mű lényegét nem érintő változtatásokat köteles végrehajtani. Ha e kötelezettségének nem tesz eleget, vagy nem tud eleget tenni, a felhasználó a változtatásokat hozzájárulása nélkül is végrehajthatja.

A Testület szakértői véleménye szerint a felperes alkotásának tekintendő F/6. alatti logotypiától eltér az alperes internet honlapjáról letöltött F/5. alatti, az I. Rt. B. ... című, F/7. jelű mellékletként csatolt beadványának címlapján és a belső két oldalán lévő, továbbá az F/8. alatt csatolt reklámszatyron látható logotypia. Külön felhívta a figyelmet arra, hogy betekintette a védjegybejelentési iratoknál lévő logotypiát is, mely nem azonos az F/6. alatti felperesi művel. (Szakértői vélemény 2./ pontja.)

A Testület a szakvélemény 5. pontjában részletesen feltárta, hogy az F/6. jelű, felperes által tervezett emblémától az F/5., az F/6. és az F/8. jelű felhasználásoknál és a védjegybejelentésnél miben tért el az alperes.

Eszerint: „Az eredeti emblémához képest megváltoztatta az I. Rt. betűk vastagságát, valamint a B. szó betűképét. A védjegybejelentésnél eltüntette a kukorica-level erezetét, ellipszissel körbezárta az emblémát, melyet semmi nem indokolt. A fentiek okán alperes jogosulatlanul megváltoztatta az eredeti alkotást.”

Rámutatott arra, hogy az Szjt. 10. §-át vette alapul, nem pedig az Szjt. (új) 13. §-át. A Testület arra is felhívta a figyelmet, hogy az alperes nem kereste meg a szerzőt, a felperest, a megváltoztatás engedélyezése céljából. A felhasználónak ugyanis kizárólag az Szjt. 30. §-a körében lett volna joga változtatás végrehajtására. Ez azonban csak a felhasználáshoz elengedhetetlen, vagy nyilvánvalóan szükséges, a mű lényegét nem érintő változások végrehajtására jogosította volna fel az alperest, adott esetben azonban az általa végrehajtott változtatás mértéke e keretet jóval és indokolatlanul túlhaladta.

A megyei bíróság e szakértői álláspontot is magáévá tette, hiszen az F/5., az F/7. és az F/8. jelű mellékletek szemléltetően és meggyőzően bizonyították a Testület megállapításait, szakmai következtetéseit. Az alperes ezzel ellentétes jogi okfejtését, különösképpen azt, hogy az F/6. jelű logotypiát nem a felperes készítette és azt nem is ő vette át, illetve, hogy a felperes személyét csak a per során ismerte meg, nem fogadta el.

Az F/7. jelű mellékletként becsatolt színes termékismertető borítólapjának belső oldalán látható vetőmagüzem színesben mutatta az F/6. jelű mellékleten feltüntetett és felperes által alkotott logotypiát, de az ajánlat többi részén is, a keretek kivételével. Ugyanez található az F/1-2. jelű névjegykártyán és az F/4. jelű mintákon is.

A bíróság felhívja a figyelmet arra, hogy az F/2. jelű névjegykártya dr. T. L. vezérigazgató nevét tartalmazza, akivel a felperes és D. K. a részleteket és feltételeket egyeztetve, megbeszélte. A megyei bíróság megállapította tehát, hogy az alperes a felperes által alkotott F/6. jelű logotypiát az F/5., F/7. és az F/8. jelű mellékletekre kiterjedően a mű lényegét érintően, tehát jogosulatlanul megváltoztatta és ez utóbbi körben jogosulatlanul is használta fel.

Az alkalmazott grafikai művek felhasználási szerződéseinek feltételeiről és a szerzői díjakról szóló, az Szjt. 56. §-ának (3) bekezdésében adott felhatalmazás alapján alkotott 6/1970. (VI. 24.) MM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a értelmében a rendelet hatálya alá tartoznak a tájékoztatás, az oktatás, a könyvkiadás, a kereskedelem, az ipar, a propaganda, a reklám stb. szolgáltatások és a kiállítás céljára felhasználni kívánt alkalmazott grafikai művek.

Alperes hivatkozott az R. 2. §-ának (1) bekezdésére, mely szerint a rendelet hatálya az ott felsorolt felhasználók és az alkotók között létrejövő felhasználási szerződésekre terjedt ki. A felperes és az alperes között azonban nem volt szerződés, a D. Kft. és az alperes közötti megállapodás pedig nem minősül felhasználási szerződésnek.

A megyei bíróság nem osztotta alperes ezen álláspontját, mert – miként az előbbieken már részletesen kifejtette –, a D. Kft. mindössze közvetítő feladatot látott el megfelelő díjazás ellenében felperes grafikusművész mint alkotó és az alperes mint megrendelő, illetve felhasználó között és ennek következtében az 1993. május 20-án létrejött megállapodás tartalmát tekintve felhasználási szerződésnek minősült, és e körben összhangban állt a felperes és a D. Kft. között 1994. április 20-án megkötött megbízási szerződéssel.

A megyei bíróság a Ptk. 87. §-ának (1) bekezdésében adott felhatalmazás alapján irányadó Ptk. 84. § (1) bekezdés c./ pontjának megfelelően kötelezte az alperest a rendelkező részben pontosan meghatározott tartalmú közlemény közzétételére, elsősorban az F/7. alatti hibridkukorica vetőmag ajánlat nevű kiadvány soron következő számában, mely az üzletfeleihez jut el ugyanúgy, mint a sérelmezett kiadvány.

Miután arra kiterjedő adat nem állt rendelkezésre, hogy ez a jövőben meg fog-e jelenni, ezért a megyei bíróság ebben az esetben a komárom-esztergom megyei ... c. napilapban való közzétételre kötelezte az alperest, saját költségére.

A felperes az eltérő logotypia jövőbeni használatától való eltiltás iránti keresetet nem terjesztett elő, így a megyei bíróság ebben a kérdésben nem foglalt állást.

A Ptk. 87. §-ának (1) bekezdése alapján irányadónak kellett tekinteni a 84. § (1) bekezdés e./ pontjában foglalt azon rendelkezést is, mely szerint akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest ... kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A felperes 500.000,- Ft nem vagyoni kártérítési igényt érvényesített az alperessel szemben.

A Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

E törvényhelyet az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozatának (a továbbiakban: AB határozat) meghozatalát követően az 1993. évi XCII. törvény 15. §-a iktatta be 1993. november 01. napjával kezdődő hatállyal. Ezt megelőzően azonban a Legfelsőbb Bíróság 21. sz. Irányelvével már hatályon kívül helyezte a 16. sz. Irányelvét, amely a nem vagyoni kárral kapcsolatos jogértelmezést fejtette ki. A Legfelsőbb Bíróság a 21. sz. Irányelv II. fejezetének (2) bekezdésében hangsúlyozta: „a 16. sz. Irányelv hatályon kívül helyezésével lehetőséget kell adni – a jogszabály esetleges módosítása előtt is – a személyiség minden oldalú védelmét, az erkölcsi értékeket szem előtt tartó, jogfejlesztő bírói gyakorlat kialakítására, mely törekvést az utóbbi időben több eseti döntésben kifejezésre is juttatott.”

Az AB határozat III. fejezete úgy foglalt állást, hogy értelmezése szerint a nem vagyoni kártérítés a polgári jog intézménye és kifejezetten utalt a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdés e.) pontjára, a következőképpen:

„A nem vagyoni kártérítés ... a polgári jogban nem keletkeztetett új felelősségi tényállást, hanem az a személyhez fűződő jogok megsértéséért járó felelősség alakzata, amelynek körében a jogellenesség a személyhez fűződő valamely jog megsértésében áll ... A nem vagyoni kártérítés alkalmazásának feltétele, az erre vonatkozó jogalapja valamely személyiségi jog megsértése. A jogellenesség alapja ennél fogva itt nem a károkozás, hanem a személyhez fűződő jog megsértése. ... Nemcsak a kár nagysága, de maga a személyi kár bekövetkezte is becslésen alapul, amelynek objektív mércéje nincs, és amelyet éppen ezért a jogi szabályozásban alkotmányosan nem lehet a következményekhez igazítani. Ebben egyedül a bíróságok józanságának, személyes elkötelezettségének és mértéktartásának lehet meghatározó szerepe.”

A megyei bíróság az Alkotmánybíróság ezen jogi álláspontját maradéktalanul osztotta. Ennek tükrében vizsgálta, hogy a felperes 500.000,- Ft-ban meghatározott nem vagyoni kárigénye összecszerúségét érintően helytálló-e.

Egyetértett a Testület szakvéleményének 9. pontjában erre vonatkozóan tett azon megállapítással, hogy miután az alperes a felperes szerzői jogát megsértette, a logotypiát megulatlanul megváltoztatta, a nem vagyoni kárigény összecszerúsége nem eltűzött.

Ehhez kapcsolódóan a megyei bíróság utal a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló, a 270/2002. (XII. 20.) Korm. rendelettel 2003. január 01. napjával módosított 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 1. §-ának (3) bekezdésére, mely kimondja, hogy e rendelet alkalmazásában a felhasználási jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésnek számít az Szt.-ben szabályozott vagyoni jog gyakorlásával kapcsolatos kérdés. Ehhez hozzáfűzi még, hogy az alperes a logotypiát lényeges mértékben és így jogellenesen módosította, azt széles körben felhasználta, különösképpen Internetes honlapján és a reklámhordozónak is számító tasakokon, ezért a felperes által megjelölt 500.000,- Ft nem vagyoni kár az okozott személyhez fűződő jogot érintő jogsérelemmel arányban áll.

*****

A késedelmi kamatigénnyel kapcsolatban utal a Ptk. 360. §-ának (1) bekezdése alapján arra, hogy a kártérítés a kár bekövetkezésekor nyomban esedékes. A perbeli esetben a károsodás folyamatosan következett be az F/5., az F/7. és az F/8. jelű melléletekben meghatározott módon és időpontokban. A felperes azonban 2001. szeptember 10-től kezdődő időponttól kérte kötelezni a késedelmi kamat fizetésére az alperest.

Utal a Legfelsőbb Bíróság PK 50. sz. állásfoglalásában kifejtett azon jogértelmezésre, hogy a kártérítési összeg után kamat a károsodás bekövetkeztétől jár, a megyei bíróság azonban csak a kereseti kérelemnek megfelelő időponttól ítélhet meg késedelmi kamatot.

Ennek mértéke a jelzett időponttól kezdődően évi 11 %. (Ptk. 301. §-ának (1) bekezdése, a 2000. évi CXXXIII. törvény 121. §-ának b./ pontja, utalással a 2000. évi LXXVIII. törvény 2. §-ának (2) bekezdésére és a 2001. évi LXXXVII. törvény 1. §-ára.)

*****

A megyei bíróság elutasította a felperes utolsó tárgyaláson a Ptk. 361. §-ának (1) bekezdésére alapozott, jogalap nélküli gazdagodás címén érvényesíteni kívánt 500.000,- Ft főkövetelésre és késedelmi kamatára irányuló keresetét, az alábbiakra tekintettel:

A személyhez fűződő (szerzői jogot érintő) jogok megsértése esetén érvényesíthető polgári jogi igényeket a Ptk. 87. §-ának (1) bekezdése alapján irányadó 84. §. (1) bekezdés a-e.) pontja, ezen felül az Szjt. 52. §-ának (1) bekezdés a-d.) pontja tételesen (taxative) sorolja fel. Ezek között jogalap nélküli gazdagodás címén támasztott igény nem szerepel. Az Szjt. (új) 94. §-ának (1) bekezdés e.) pontja – előbbiekhöz képest új rendelkezésként – mondta ki, hogy a szerző jogainak megsértése esetén – az eset körülményei szerint – követelheti a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését. Miután az Szjt. új rendelkezéseit a perbeli esetben alkalmazni nem lehetett, ezért ezt figyelmen kívül kellett hagyni.

Ezzel szemben a bíróság a Ptk. 87. §-ának (2) bekezdésének keretei között is megvizsgálta a felperes ezzel kapcsolatos keresetét.

Eszerint: a külön jogszabályok hatálya alá nem tartozó szellemi alkotásokat és a személyek vagyoni értékű gazdasági, műszaki, szervezési ismereteit és tapasztalatait érintő védelem körében a jogosult azt is követelheti, hogy az eredményeit elsajátító vagy felhasználó személy részeltesse őt az elért vagyoni előnyökből. Ebben az esetben azonban nem ilyen helyzetről van szó, hiszen a felperes szerzői jogi sérelmével összefüggő igényt kívánt érvényesíteni. Ezért a Ptk. 87. § (2) bekezdése és ezen keresztül a Ptk. 361. §-ának (1) bekezdése ugyancsak nem alkalmazható.

Mindamellet a megyei bíróság mérlegelte azt a körülményt, hogy a mű lényegét érintő eltéréssel és jogosulatlanul alkalmazott emblémával az F/5., az F/7. és az F/8. jelű melléletekre kiterjedő alkalmazási körben keletkezett-e az alperesnek olyan többlet bevétele, amelyben a felperest részeltetni kellene. Álláspontja szerint nem eredményezett ilyen bevételt, hiszen egy logotypia ily módon történő alkalmazása önmagában nem jár értékelhető árbevétel növekedéssel.

A felperes keresetének erre kiterjedő részét éppen ezért mint alaptalan követelést, elutasította.

*****

A megyei bíróság a pertárgy értékét és az eljárási illeték alapját 1.000.000,- (500.000-500.000,-) forintban, a 6%-os mértékű elsőfokú eljárási illetéket pedig 60.000,- Ft-ban állapította meg.

A per tárgyi- és a felperes személyes illeték-feljegyzési kedvezményére tekintettel ezt a költséget 1. tételként költségjegyzékbe foglalta. (Pp. 24. §-ának (1), a 25. § (3)-(4) bekezdése és 26. §-a, valamint az illetékekről rendelkező, módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 41. §-ának (2) bekezdése, a 42. § (1) bekezdés a.) és a 62. § (1) bekezdés f.) pontja.)

Az Itv. 62. §-ának (2) és a Pp. 81. §. (1) bekezdésére tekintettel a feljegyzett illeték teljes összegének viseléséről, megtérítéséről rendelkezni kell a pernyerés és pervesztés arányában.

A felperes 500.000,- Ft-ra nézve pervesztes lett és ugyanilyen összegre kiterjedően keresetét elutasította a megyei bíróság. Ennél fogva 30.000,- Ft-ot köteles az államnak megtéríteni, míg alperes a pervesztésével arányban álló kártérítés után ugyancsak 30.000,- Ft illetékhányadot, a Komárom-Esztergom Megyei Illetékhivatal útján. Egyebekben a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) és a 15. § (3) bekezdését alkalmazta, utalással a 16/A. § (1), a Pp. 81. § (1) bekezdésére és az Itv. 64. §-ára.

A felperes részbeni pernyertességének arányában kötelezte az alperest részperköltség viselésére, melyet a pertárgy értékéhez, valamint a perben kifejtett ügyvédi tevékenységhez igazodóan határozott meg a rendelkező részben jelzett összegben. (Pp. 75. §-ának (2) és a 81. § (1) bekezdése, továbbá a bíróság által megállapítható ügyvédi munkadíjról szóló 8/2002. (III. 30.) IM rendelet 1. §-ának (1) bekezdése, 2. §-a és a 4. § (2) bekezdése.)

A Szerzői Jogi Szakértő Testület a módosított 156/1996. (XI. 3.) IM rendelet mellékletének 1. pontjában tételesen meghatározott 150.000,- Ft szakértői díjat számított fel, melyet a megyei bíróság időközben megállapított és kiutalt. Ezt peres felek 50-50%-os mértékben előlegezték a Pp. 76. § (1) bekezdése szerint.

A szakértői bizonyítás mindkét fél érdekét szolgálta, és a fele-fele arányú pernyerésre, illetve pervesztésre figyelemmel e költséget az előlegezés arányában kell viselniük.

*****

A Pp. 220. §-ának (3), valamint a Pp. 256/A. §-ának (1) és (4) bekezdése előírja, az ítéletnek a rendelkező részt követően tájékoztatást kell nyújtania felek részére arról, az ítélet ellen van-e helye fellebbezésnek és hogy azt hol, és mennyi időn belül kell benyújtani. Ezen felül afelől is, hogy fellebbezés esetén a másodfokú bíróság mikor bírálhatja el, illetve mikor köteles elbírálnia az ügyet tárgyaláson kívüli eljárás keretében.

A Pp. módosított 73/A. §-ának a.) pontja pedig azt a rendelkezést mondja ki, hogy az Ítéletábla előtti eljárásban a jogi képviselő (73/C. §) kötelező a Pp. 235. §-ában meghatározott fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) előterjesztő fél számára.

A Pp. 10. §-ának (2) bekezdés b.) pontja értelmében a megyei bíróság által első fokon hozott ügyekben másodfokú bíróságként az Ítéletábla jár el. A megyei bíróság érdemi határozatainak másodfokú elbírálására a Fővárosi Ítéletábla illetékességét állapította meg a 2002. évi XXII. törvény 1. §-ának (3) bekezdés a.) pontjával, utalással a 7. § (1) bekezdésében foglaltakra.

A megyei bíróság az ítélet rendelkező részében az előbbiekre kiterjedő teljes körű tájékoztatást nyújtott felek részére.

T a t a b á n y a , 2003. év november hó 26. napján

Dr. Mandák Imre sk.
megyei bírósági tanácselnök

II.

Fővárosi Ítéltábla
2.Pf.20.231/2004/2

A Fővárosi Ítéltábla K.-né dr. T. A. ügyvéd által képviselt R.T. felperesnek, az S. Ügyvédi Iroda által képviselt I. Rt. alperes ellen, szerzői jogdíj megfizetése iránt indított perében, a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2003. november 26. napján meghozott 9.P.21.183/2002/34. számú ítélete ellen az alperes részéről 36. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

végzést:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Az alperes fellebbezési költségét 50.000 (ötvenezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 Ft nem vagyoni kárt és ennek 2001. szeptember 1-től a kifizetés napjáig számított évi 11%-os mértékű késedelmi kamatát.

Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedéséről szóló értesítés kézbesítését követő 15 napon belül, saját költségére jelentse meg a „...” című kiadványának legközelebbi számában, ha pedig már nem jelenteti meg, úgy a komárom-esztergom megyei ... című napilapban az alábbi közleményt:

„Az I. Részvénytársaság, R. T. grafikusművész szerzői jogait megsértette azáltal, hogy az I. Rt. részére tervezett emblémát jogosulatlanul megváltoztatta.

Az ügyben eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság jogerős ítéletében a jogsértést megállapította és az I. Rt.-t nem vagyoni kár megtérítésére kötelezte.”

A felperes keresetének előbbieket meghaladó részét elutasította.

A felperest és az alperest 30.000-30.000 Ft illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte, továbbá az alperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes meghatalmazott jogi képviselőjének 50.000 Ft ügyvédi részperköltséget.

Megállapította, hogy az ezt meghaladó költségét mindegyik peres fél maga viseli.

Az ítélet indokolásában a tényállás részletes rögzítését követően megállapította, hogy a felperes módosított keresete részben alapos.

Hivatkozott az Alkotmány 70/G. § (1) bekezdésére, a Ptk. 86. §-87. § (1) bekezdésére, a Ptk. 84. § (1) bekezdésének rendelkezésére valamint a Ptk. 361. §-ában foglaltakra. Kifejtette, hogy a felek között felhasználási szerződés jött létre az új szerzői jogi törvény hatályba lépése

előtt, ezért a jogvita elbírálására a szerzői jogról szóló 1969. évi III. törvény (régii Szjt.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ezt követően ismertette a régi Szjt. 12. § (1) bekezdését, a 26. § (1) bekezdését valamint a 10. §-ában foglaltakat és elfogadta a Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményét, amely szerint a perbeli logotypia jogosulatlan felhasználására nem került sor, ami összhangban áll a felek közt létrejött megállapodással, valamint a felperes és a tanú nyilatkozatával is, és ezt támasztja alá az is, hogy a felperes szerzői jogdíj iránti igényétől elállt, módosított keresetében az 500.000 Ft-ot jogalap nélküli gazdagodás címén követelte az alperestől.

A mű jogosulatlan megváltoztatása tekintetében a régi Szjt. 10. §-ára továbbá a 30. §-ára valamint a Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményére hivatkozott és a szakértői véleményt elfogadva megállapította, hogy az alperes a felperes által készített logotypiát a mű lényegét érintően, jogosulatlanul megváltoztatta, majd azt jogosulatlanul használta fel.

Nem fogadta el azt az alperesi védekezést, hogy a logotypiát nem a felperes készítette, azt nem is ő vette át, személyét pedig csak a per során ismerte meg.

Azt az alperesi álláspontot sem osztotta, miszerint a peres felek között nem jött létre megállapodás, az alperes és a D. Kft. közötti szerződés pedig nem minősül felhasználási szerződésnek, mert az elsőfokú bíróság megítélése szerint a D. Kft. csak közvetítői tevékenységet látott el és a felperes, mint alkotó valamint az alperes, mint megrendelő és felhasználó közötti szerződés tartalmilag felhasználási szerződésnek minősül.

Az elsőfokú bíróság kötelezte a Ptk. 87. § (1) bekezdése valamint a Ptk. 84. § (1) bekezdésének c) pontja alapján az alperest elégtételt adó közlemény közzétételére valamint a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján nem vagyoni kártérítés megfizetésére is. E körben hivatkozott a Ptk. 355. § (1) bekezdésére, az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozatára, annak indoklására és az elsőfokú bíróság az Alkotmánybíróság álláspontját maradéktalanul osztva, a Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményét figyelembe véve, az alperes jogellenes magatartására – a logotypia jogosulatlan módosítására valamint annak széles körű felhasználására – tekintettel a jogsérelemmel arányban állónak ítélte meg a felperes által követelt 500.000 Ft-ot, így annak megfizetésére kötelezte az alperest. A késedelmi kamatfizetésről a Ptk. 360. § (1) bekezdése, Legfelsőbb Bíróság PK 50. számú állásfoglalása és a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján határozott.

A felperesnek a jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett keresetét elutasította, tekintettel arra, hogy a Ptk. 84. § (1) bekezdése, továbbá az Szjt. 52. § (1) bekezdése taxatívén felsorolja azokat a polgári jogi igényeket, amelyek a szerzői jog megsértése esetén érvényesíthetők s mivel ezek közt nem szerepel a jogalap nélküli gazdagodás, ezért a felperes erre alapított igénye nem alapos.

Nem találta alkalmazhatónak a Ptk. 87. § (2) bekezdését, illetve ezen keresztül a Ptk. 361. § (1) bekezdését, mert a felperes a szerzői jogi sérelmével összefüggő igényt érvényesített és a logotypia jogosulatlan alkalmazása önmagában „nem jár értékelhető árbevétellel”. A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Előadta, hogy megalapozatlan az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és helytelen az abból levont jogi következtetés, továbbá mind a jogalap, mind pedig az összecszerűség tekintetében alaptalan a döntés.

Fellebbezésének részletes indoklásában előadta, hogy az alperes és a D. Kft. közti szerződés jellegétől függ az, hogy a régi vagy az új szerzői jogi törvény rendelkezéseit kell-e alkalmazni. Kifejtette, hogy téves az elsőfokú bíróság álláspontja e tekintetben, hiszen az alperes és a D. Kft. közti szerződés nem a szerző és a felhasználó közt jött létre, az alperesi vállalkozási szerződésben a szerző által átruházott jogok értékesítésére utalás nincs, nem tartalmaz olyan nyilatkozatot a D. Kft. részéről, hogy a megállapodás nem a saját kötelezettségvállalására vonatkozik, valamint, hogy nem a saját nevében köt szerződést.

Álláspontja szerint az ítélet figyelmen kívül hagyta az Szjt. 9. §-ában foglaltakat, a felperes perbeli nyilatkozatát, a kialakított kép, logo egységét, a betűtípus változtatás jellegét.

Kitért arra is, hogy a felperes neve egy logon, terven sem szerepelt, az alperes a szerző személyéről információkkal nem rendelkezett, így az Szjt. 13. §-a alapján a jogsértés megállapításának feltételei emiatt sem állnak fenn.

Az alperes szerint az elsőfokú bíróság tévedett akkor is, amikor a logotypia jogosulatlan felhasználását megállapította, valamint a nem vagyoni kártérítés iránti felperesi igény megítélésénél is, hiszen annak jogalapja hiányzik és a kártérítési összeg is eltűzött.

Az elsőfokú bíróság ítélete érdemben nem volt felülbírálnak.

Az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértést követett el, a tényállást nem tisztázta teljes körűen, a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem értékelt kellőképpen és tévesen a régi 1969. évi III. törvény rendelkezéseit alkalmazta, így erre is figyelemmel a jogsértés megállapításához szükséges feltételek fennálltat nem vizsgálta, arra bizonyítás sem folytatott le.

Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett azzal is, hogy érdemi határozatot a II. r. felperes (G. J.) vonatkozásában nem hozott, az elsőfokú bíróság ítéletében a II. r. felperesre vonatkozó döntés, utalás nincs, a bizonyítási eljárás során meghallgatására nem került annak ellenére, hogy a keresetet II. r. felperesként G. J. is előterjesztette, sőt az elsőfokú bíróság részére az I. r. felperessel együtt illetékfeljegyzési jogot engedélyezett a P.21.183/2002/2-II. számú végzésével, és a II. r. felperes vonatkozásában sem a Pp. 157. § e) pontja szerinti per megszüntetésére, sem a Pp. 149. § (1) bekezdés szerinti elkülönítésre sem került sor, erre utaló adat az iratok között nem található.

A rendelkezésre álló iratokból az volt megállapítható, hogy az alperes 1993. május 20-án a D. Kft.-vel kötött vállalkozási szerződést, amely alapján a vállalkozó (D. Kft.) vállalta a megállapodás szerinti (1-14-ig) tervek elkészítését, az alperes pedig az általa kiválasztott, elfogadott és megjelölt tervek többszöri felhasználására vált jogosulttá, meghatározatlan ideig.

Az I. r. felperes ezt követően – mint munkavállaló – 1994. április 20-án kötött a D. Kft.-vel az alperes arculattervezésére, logotypiák elkészítésére irányuló szerződést.

Az I. r. felperes és az alperes között tehát nem jött létre szerződés.

Az I. r. felperes módosított kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes az általa készített logotypiát, a szerzői jogvédelem alatt álló művet jogosulatlanul megváltoztatta, ezzel személyhez fűződő jogát megsértette és jogalap nélküli gazdagodás,

valamint nem vagyoni kártérítés címén összesen 1.000.000 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A jogvita elbírálásánál alkalmazandó jogszabály tekintetében ezért nem a felhasználási szerződés megkötésének ideje, hanem az alperes I. r. felperes által jogsértőnek tekintett magatartásáról való tudomásszerzés ideje az irányadó, tehát az, amikor a sérelmezett alperesi logotipiák megjelentek, illetve amikor azok megváltoztatásáról az I. r. felperes tudomást szerzett.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy a felperesi igény még az új Szjt. hatályba lépését megelőzően létrejött felhasználási szerződésből fakadó követelés, így erre tekintettel a másodfokú bíróság szerint nem alkalmazható az 1999. évi LXXVI. törvény 107. § (1) bekezdése illetve ennek megfelelően az 1969. évi III. törvény.

A Fővárosi Ítélető tábla fent kifejtett indokai miatt jelen perben az 1999. évi LXXVI. törvény (új Szjt.) rendelkezései az irányadók.

Az új Szjt. 13. §-a kimondja, hogy a szerző személyhez fűződő jogát sérti művének mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása vagy más olyan megváltoztatása vagy megcsorbítása, amely a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes.

Az új Szjt. alapján tehát már nem minden változtatás tekinthető jogsértőnek, csupán az, amely „a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes”.

Az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban elsősorban a felperesek személyét illetően kell állást foglalnia és a szükséges intézkedést megtennie, és erre is tekintettel az új Szjt. rendelkezéseinek figyelembevételével a tényállást tisztázni. Ennek érdekében fel kell hívnia a felperesi oldalt a kereseti kérelem pontosítására, kiegészítésére, majd a szükséges bizonyítás előterjesztésére.

Egyértelműen tisztázni kell azt, hogy az alperesi logotypia kinek a tervei közül került kiválasztásra, ki tekinthető az alperes által használt logo szerzőjének, a sérelmezett logotipiák tekintetében azt kell tisztázni, hogy ezek kinek a tervei alapján készültek, tételesen nyilatkozni kell a felperesi logotipiák tényleges tartalmára, megjelenési formájára, illetve arra, hogy pontosan mi az a módosítás, jogosulatlan megváltoztatás, amely sérti a szerzői jogot, mely alperesi magatartás az, ami hírnevet, becsületet sért és mely okból.

A megismételt eljárás során tisztázni kell a Ptk. 361. §-ára alapított felperesi igényt is, összevetve az új Szjt. 94. § (1) bekezdésének e) pontjában megfogalmazott jogi lehetőséggel, tekintettel arra, hogy az I. r. felperes ezen kereseti kérelmét önálló, elkülönült igényként terjesztette elő. A jogalap tisztázása az önálló, illetve az együttes alkalmazás jogi feltételeinek alkalmazhatósága miatt elengedhetetlen.

Az elsőfokú bíróságnak – amennyiben a szerzői jogsértés megállapításának feltételei fennállnak – a felperes nem vagyoni kár iránti keresete tekintetében a Ptk. 355. § (11 és (4) bekezdésében valamint az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozatában foglaltakra figyelemmel kell a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatnia.

Az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozata szerint a személyiségi jogsértés megállapítása önmagában megalapozza a nem vagyoni kártérítés megítélését.

A határozat alapján kialakult bírói gyakorlat és a Legfelsőbb Bíróság több eseti döntése szerint azonban a nem vagyoni kártérítés esetén is alkalmazni kell a kártérítés általános szabályait.

Az alapfeltételek esetén tehát a bíróság a kártérítés összegét az eset összes körülményeinek figyelembevételével mellett határozza meg a jogsértés súlyára, a következményekre tekintettel úgy, hogy a nyilvánvaló és köztudomású tényeken kívül a jogsértés tényét, a kárt és az okozati összefüggést bizonyítani kell.

Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés iránti igény tekintetében is csak a teljes körű bizonyítás lefolytatását követően lesz abban a helyzetben, hogy érdemben helyes döntést tudjon hozni.

Ezen túlmenően a Fővárosi Ítéltábla a következőkre mutat rá:

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének c) pontja alapján elrendelt elégtételt adó közlemény tekintetében is határozott, egyértelmű döntést kell hoznia a bíróságnak, vagylagos elrendelésre lehetőség nincs, pontosan meg kell határozni azt a szaklapot, amelyben a jogsértő köteles saját költségén a nyilatkozatot közzétenni, mert csak így lesz végrehajtható a határozat.

A Pp. arra sem ad lehetőséget, hogy a jogerőre emelkedésről szóló bírósági értesítést követő 15 napon belül kerüljön sor a teljesítésre, hiszen a teljesítési határidőről a Pp. 217. §-a egyértelmű rendelkezést tartalmaz.

Arra sincs jogszabályi lehetőség, hogy a bíróság az ítéletében a kereseti kérelem részben túlterjeszkedjen, hogy a kötelezett által közzéteendő közleményben a jogsértés bíróság általi jogerős megállapítása is szerepeljen annak ellenére, hogy ezt a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felperesek nem is kérték, továbbá, hogy ennek megállapítására az ítélet rendelkező részében nem is került sor.

A másodfokú bíróság még rámutat arra is, hogy a szakértői vélemény olyan kérdések eldöntésénél, megítélésénél lehet csak irányadó, amely tény vagy egyéb körülmény tekintetében a bíróság nem rendelkezik olyan különleges szakértelemmel, amely az adott esetben szükséges.

Jogalap vagy jogi megítélés körében a szakvélemény rendelkezései a bíróságot nem kötik, ilyen kérdésekre a szakértői vélemény nem terjedhet ki.

A perben beszerzett szakvélemény (Szerzői Jogi Szakértő Testület) azon állásfoglalása, hogy az adott jogvitában mely jogszabály alkalmazását látja indokoltnak, nem bír jogi relevanciával. Ugyancsak a bíróság jogosult és köteles abban dönteni, hogy a jogsértés megvalósult-e, illetve a fél kötelezhető-e jogdíjfizetésre.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróságnak a pontosított vagy módosított kereseti kérelem ismeretében – a peres felek által előterjesztett esetleges további bizonyítási indítványok, kérelmek figyelembevételével mellett – kell a bizonyítási eljárást lefolytatnia a fent kifejtetteknek megfelelően, és ezt követően lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy érdemben helyes, a jogszabályoknak megfelelő döntést tudjon hozni mind az I. r. felperes, mind a II. r. felperes vonatkozásában.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a fellebbezési eljárásban felmerült költséget a Pp. 252. § (4)

bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell majd határoznia.

Budapest, 2004. március 18.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

Dr. Györiné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
bíró

III.

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI BÍRÓSÁG

19.P.20.367/2004/22.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A megyei bíróság a ... Ügyvédi Iroda által képviselt R. T. felperesnek, az S. Ügyvédi Iroda által képviselt I. Részvénytársaság alperes ellen szerzői jogdíj megfizetése iránti perben meghozta az alábbi

ÍTÉLETET:

A megyei bíróság megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes grafikusművész szerzői jogait azzal, hogy az általa tervezett logotypiát jogosulatlanul megváltoztatta.

Kötelezi az alperest a jogsértés abbahagyására és egyben az alperest a további jogsértéstől eltiltja.

Kötelezi a megyei bíróság az alperest, hogy a komárom-esztergom megyei ... című napilapban az ítélet jogerőre emelkedését követő 30 napon belül közleményt tegyen közzé – saját költségén – az alábbi szöveggel:

„Az I. Rt megsértette R. T. grafikusművész szerzői jogait azzal, hogy az általa tervezett logotypiát jogosulatlanul megváltoztatta. Az ügyben eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság az elkövetett jogsértést megállapította, s a jogsértő I. Rt-t kártérítés megfizetésére kötelezte. ”

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000,- (Ötszázezer) forint nem vagyoni kártérítést, valamint ezután 2001. szeptember 01-től 2004. december 31-ig 11%-os késedelmi kamatot, 2005. január 01-től pedig a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot.

A felperes ezt meghaladó keresetét a bíróság elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000,- (Tizenötezer) forint perköltséget. Az ezt meghaladó költségeiket mindegyik fél maga tartozik viselni.

Kötelezi a megyei bíróság a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak a Fővárosi Illetékhivatal felhívásában megjelölt módon és számára 30.000,- (Harmincezer) forint le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket.

Kötelezi a megyei bíróság az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak 30.000,- (Harmincezer) forint le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket a Komárom-Esztergom Megyei Illetékhivatal felhívásában megjelölt módon és számlára.

Az ítélettel szemben a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, a Győri Ítéltáblához címezve, de a Komárom-Esztergom Megyei Bíróságnál írásban 3 (Három) egyező példányban benyújtva.

A Pp. 220. §-ának (3), a 256/A. §-ára utalással tájékoztatja feleket, hogy a másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha

- az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 251. §-ban, illetve a 252. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni;
  - a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik;
  - a fellebbezés csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos;
  - a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul;
  - a felek ezt a fellebbezési határidő lejárta előtt közösen kérték;
  - megítélése szerint – tekintettel a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelemben, illetve fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra – az ügy eldöntése tárgyaláson kívül is lehetséges.
- A Győri Ítéltábla előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező a Pp. 235. §-ában meghatározott fellebbezést, (csatlakozó fellebbezést) előterjesztő fél számára.

Indokolás:

A megyei bíróság peres felek előadása, felperes személyes meghallgatása, D. K., L. A., A. A., dr. T. L. tanúvallomása, a Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleménye, továbbá a becsatolt iratok alapján az alábbi tényállást állapította meg.

Dr. T. L. 1992. októbertől 1996. július 01-ig volt az I. Rt.-nek a vezérigazgatója. A vezérigazgatónak a B. Rt. iratborítói megtetszetek és érdeklődésére vele azt közölték, hogy a budapesti D. Kft. tervezte azt. Az I. Rt. is elhatározta, hogy logót változtat, 1993. május 20-án szerződés jött létre az alperes és a D. Kft. között az alperes arculattervének elkészítésére. A D. Kft. vállalta az emblématerv elkészítését minimum három vázlat alapján, levélpapír, faxnyomtatvány, névjegykártya, boríték, levélzáró címke, bélyegző, compliment kártya, szórólap, lapát, dossie, cégismertető, katalógusborító belső oldal, hirdetés, cégtábla elkészítését. Az alperes az elkészített változatok közül jogosult volt kiválasztani és megjelölni az általa elfogadott tervet. A szerződés rögzítette, hogy az alperes mint megrendelő jogosult volt a vállalkozótól kapott tervek többszöri felhasználására határozatlan ideig.

A felek megállapodtak abban, hogy a Ptk. és a 6/1970. (VI. 24.) MM rendelkezéseit kell egyébként irányadónak tekinteni. A D. Kft. képviseletében eljáró D. K. a tervek elkészítésére R. T. felperest kérte meg. Már az első megbeszélésre D. K. R. T.-vel együtt jelent meg az I. Rt. vezérigazgatójánál, dr. T. L.-nél.

Alperes volt vezérigazgatója számára egyértelmű volt, hogy a terveket a felperes készíti, bár az egyértelműen a megbeszélések során nem derült ki, hogy R. T. milyen kapcsolatban volt a D. Kft.-vel. Az alperes vezetősége a több vázlatot megtárgyalta és végül egy változat mellett döntött. Az alperes végső kívánságait D. K.-val együtt jelenlévő R. T. tudomásul vette, a végleges változatot elkészítette. Az alperesnek az volt a kikötése, hogy az I. Rt. logójában a három kukoricacsó jelenjen meg, az I. Rt. neve a logóban szerepeljen, s egységes formában tűnjön fel a logo mindenhol. A felperes által készített logo a 9.P.21.183/2002/1/F-2. sz. névjegyben feltüntetett formájában került elfogadásra az alperes által. Az I. Rt. arculattervezés keretében az embléma terven kívül a D. Kft. alvállalkozójaként felperes elkészítette a vezérigazgatói levélpapír tervet, az igazgatóság elnökének levélpapír tervét, az általános

levélpapír tervet, faxpapír, boríték, névjegyek, levélzáró címke és bélyegző tervet, amelyek alperes részére átadásra is kerültek.

A D. Kft. és a felperes 1994. április 20-án megbízási szerződésnek nevezett szerződést kötött, amelyben a D. Kft. mint „munkáltató” megbízta a felperest az I. Rt. arculattervezésének elvégzésével (compliment kártya, levélpapír, levélzáró címke, hirdetés, boríték, bélyegző) 73.000,- Ft díjért, további szedési költséget 20.000,- Ft-ban vállalta a D. Kft. kifizetni. A megbízási szerződésben a munka elvégzésének határidejét 1994. április 22. napjában jelölték meg. Utaltak arra, hogy a szerződésben nem szabályozott kérdésben a Munka Törvénykönyve és végrehajtási rendelkezései az irányadók.

A felperes által készített emblémát stb. az alperes mindaddig változatlan formában használta, amíg az alperes vezérigazgatója dr. T. L. volt. Pontosán meg nem határozható időpontban a felperes által tervezett emblémától és egyéb arculattervi elemtől eltért az alperes. A felperes által készített ábrás szöveg (logotypia) három enyhén jobbra dülő kukoricacsőből állt, amelyet hosszában erezett két-két stilizált levél és jobb oldalán az I. Rt., alatta pedig a B. szöveg egészített ki. A kukoricacsőveken pontosan kimunkált természetes sárga színű kukoricaszemek voltak, míg a levelek zöld, a csíkozás pedig fekete színűek voltak. A tőlük jobbra elhelyezkedő I. Rt. szóképhez viszonyítva az alatta lévő B. szöveg felirat mintegy 1/3-ad része az előbbinek. Művésziesen kidolgozott (kalligrafikus) betűk színezése egyaránt fekete volt azzal az eltéréssel, hogy az I. Rt. szókép erőteljesebb rajzolatú, ezért a fekete szín szembetűnőbb, mint a B. feliraté. (Elfogadott logo az 1/F-2. szám alatti dr. T. L. névjegyen, illetve az 1/F-4. emblémán színesben az 1/F-6. számon pedig fekete-fehérben látható.) A felperes által tervezett embléma fehér alapon volt és keret nélküli. A felperes által a 19.P.20.367/2004/16. számon becsatolt tervek közül a levélzáró címkén ellipszis alak szerepelt, de ez csak az öntapadó címke méretére a nyomdai kivágásra vonatkozott. Az ellipszis alak a levélzáró címke formájára, szabására utalt. A felperes által tervezett bélyegzőn a három kukoricacső nem szerepelt, mert az nyomdatechnikai szempontból kivitelezhetetlen volt.

Felperes által készített emblémát az alperes áttervezette. Az I. Rt. honlapján a hibridkukorica vetőmagra vonatkozó ajánlaton, továbbá a reklámtáskán lévő emblémát megváltoztatta.

Az alperes által megváltoztatott emblémán az I. Rt. betűk vastagsága, valamint a B. szó betűképe megváltozott, a reklámtáskán, honlapon, sőt a védjegy-bejegyeztetésnél eltüntette a kukoricalevél erezetét. A honlapon, a védjegy bejelentésnél és a reklámtáskán ellipszissel körbezárta az emblémát. A hibridkukorica vetőmag ajánlatban az emblémát más színű alapra helyezte, a betűformák eltértek az eredetitől és lekerekített végű téglalap alapformába helyezte az emblémát.

A tanúk előadásából is megállapíthatóan az alperes által átterveztetett emblémát tüntették fel az alperesi gépjárműveken, hirdetési jelleggel.

*****

A felperes 2002. április 18-án benyújtott keresetében kérte az alperest kötelezni 1.000.000,- Ft kártérítés, valamint ezután 2001. szeptember 01-től törvényes késedelmi kamat és perköltség megfizetésére. Kérte továbbá az alperest kötelezni a jogsértés abbahagyására, továbbá alperest eltiltani a további jogsértéstől, valamint nyilvános elégtételadásra is kérte kötelezni. Előadta, hogy az alperes a logo folyamatos megváltoztatásával a levél rajzosságát

eltüntette, más betűtípust, más színt alkalmazott, a prospektus borítólapján pedig egy ellipszis alakú környezetet épített be, amely teljesen idegen a grafikai koncepciótól. A szerző személyhez fűződő jogai megsérültek, alperes a művön önkényes változtatást hajtott végre, amely mindig jogsértő.

A megyei bíróság a felperes keresetét P.20.494/2002/2. sz. végzésével idézés kibocsátása nélkül elutasította. A felperes újra előterjesztett keresetében 500.000,- Ft szerzői jogdíj iránti igényt, 500.000,- Ft nem vagyoni kártérítési igényt érvényesített, később a szerzői jogdíj iránti igény helyett jogalap nélküli gazdagodás címén terjesztett elő követelést az alperessel szemben.

A Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzését követően az új Szjt. 94. § (2) bekezdése alapján 500.000,- Ft nem vagyoni kártérítés, ezután 2001. szeptember 01-től késedelmi kamat megfizetésére, az Szjt. 94. § (1) bekezdés e.) pontja alapján 180.000,- Ft gazdagodás, ezután 2001. szeptember 01-től késedelmi kamat megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Kérte továbbá megállapítani, hogy az alperes megsértette a felperes szerzői jogait a felperes által tervezett logotypia jogosulatlan megváltoztatásával, kérte kötelezni alperest a jogsértés abbahagyására és a további jogsértéstől eltiltásra, valamint kötelezni kérte a komárom-esztergom megyei ... című napilapban közlemény közzétételére azzal a szöveggel, hogy az „I. Rt. megsértette R. T. grafikusművész szerzői jogait azzal, hogy az általa tervezett logotypiát jogosulatlanul megváltoztatta. Az ügyben eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság az elkövetett jogsértést megállapította és a jogsértő I. Rt.-t kártérítés megfizetésére kötelezte.”

Előadta a felperes, hogy a 180.000,- Ft gazdagodás megfizetésére a Magyar Tervező Grafikusok díjtáblázata alapján – az emblématervezés 1,5-ös szorzójával számolt összegre – kéri az alperest kötelezni. Az alperesnek jogszerű eljárása az lett volna, ha akár a felperest, akár más grafikusot megbíz az igényei szerinti tervezési feladattal. A tervezési díjat az alperes „kvázi megspórolta”, a tervezési díj összegével gazdagodott. Az objektív jogsértés miatt a szerző vagyoni igényének legalsó határa az elmaradt jogdíj.

Hivatkozott a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szjt) 13. §-ban, a 4. §-ban, a 94. § (1) bekezdésben írtakra. A szerző maga léphet fel mind a személyhez fűződő, mind a vagyoni jogai védelmében.

*****

Alperes kérte a kereset elutasítását. Előadta, hogy 1993. május 20-án a D. Kft. vállalkozóval kötött szerződést, a felperessel nem volt az alperesnek szerződése és nem is hallott arról az alperes, hogy a felperes lenne a szerző. Felperes a D. Kft.-vel munkaszerződést kötött, így a felperes által alkotott mű szolgálatteljesítésnek minősül. A D. Kft.-vel kötött szerződés alapján az alperes az átadott összes tervet többször, határozatlan ideig felhasználhatja. A felperes őt emiatt vagyoni igénnyel közvetlenül nem perelheti.

Felperes neve a rajzon nem is szerepel, nem bizonyította a felperes, hogy a rajzot az alperes megváltoztatta. Az ellipszis keret csak jelentéktelen módosításnak tekintendő. Az arcultatterv jellegéből fakad, hogy a logo önmagában nem használható, elengedhetetlen megfelelő elhelyezése, amelynek egyik eszköze a keretbe foglalása. A szerző becsületére vagy hírnevére nem sérelmes a változás (Szjt. 13. §), de sem eltorzítás, sem megcsorbítás, sem változtatás nem is volt. A keretbe foglalás nem lényeges módosítás, a termékek reklámozása

céljából készült a mű, személyhez fűződő jogot nem sértett az alperes. Előadta, hogy a használt logora védjegy bejelentést tettek 2002. március 5-én. Nem lényeges megváltoztatás az sem, hogy nyomdatechnikai okokból az összkép érintése nélkül a kukoricalevelek erezetei nem kellően tűnnek fel. Felperes nem bizonyította, hogy őt bármilyen kár érte és a kár összegszerűségét sem bizonyította.

Felperes a D. Kft.-től 93.000,- Ft díjat kapott, érthetetlen a 180.000,- Ft összegű felperesi igény. Az alperesi változtatás miatt az embléma, illetve a logotypia egésze, egysége nem változott meg. A változtatás miatt hátrány a felperest nem is érte.

*****

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 9.P.21.183/2002/34. sz. ítéletét a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.231/2004/2. sorszámú végzésével hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozathozatalra utasította, az alperes fellebbezési költségét 50.000,- Ft-ban állapította meg.

*****

A megismételt eljárásban – a Fővárosi Ítéltábla előírásainak megfelelően – az elsőfokú bíróság az eljárási szabálysértést megszüntette, G. J. II. r. felperes jogi helyzetét rendezte. A Fővárosi Ítéltábla előírásainak megfelelően nem az 1969. évi III. törvény, hanem az új, 1999. évi LXXVI. törvény rendelkezéseit vette figyelembe a tényállás kiegészítés a bizonyítási eljárás során. Az Ítéltábla előírásainak megfelelően a bíróság felhívta a felperest a pontosított kereseti kérelem csatolására. Az Ítéltábla előírásainak megfelelően előterjesztett bizonyítási indítványok alapján a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta.

*****

A felperes módosított keresete nagyrészt alapos.

A Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.231/2004/2. sorszámú végzésében megállapította, hogy a felperes és alperes között nem jött létre (felhasználási) szerződés, emiatt az 1999. évi LXXVI. törvény (Szt) rendelkezéseit kell alkalmazni. A Fővárosi Ítéltábla végzése a megyei bíróságra kötelező.

A lefolytatott és kiegészített bizonyítási eljárás alapján az egyértelműen megállapítható, hogy a perbeli logotypia szerzője a felperes volt. D. K. tanúvallomása, dr. T. L. tanúvallomása és felperes személyes előadása alapján egyértelmű, hogy a tervet, a művet a felperes készítette annak ellenére, hogy az alperessel a vállalkozási szerződést a D. Kft. kötötte. Az Szt. 4. § (1) bekezdése kimondja, hogy a szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta (szerző). Dr. T. L. tanúvallomását követően alperes sem vitatta, hogy a perbeli logotypia szerzője a felperes.

Bár a D. Kft. és a felperes szerződése munkaviszonyra utal, azonban D. K. tanúvallomása, a felperes személyes előadása alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes nem volt munkaviszonyban a D. Kft.-vel, így nem az Szt. 30. §-ban írt múról van szó. Az Szt. 3. §-a kimondja, hogy azokban a kérdésekben, amelyeket a törvény nem szabályoz, a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni. A vállalkozási szerződést a D. Kft. kötötte az alperessel, utalva a Ptk-ban írtakra.

A felperes a Ptk. 391. §-a alapján mint alvállalkozó vett részt a szerződésben, alperes vezérigazgatójának tudtával.

Felperes alvállalkozói tevékenysége nem változtat azon, hogy a mű szerzőjének az Szjt. alapján a felperest kell tekinteni. A vállalkozási szerződésből folyó igényeket a D. Kft. volt jogosult az alperessel szemben érvényesíteni, a szerzői mivolthoz fűződő jogok érvényesítésére azonban a felperes jogosult. A szerzői jogok védelme érdekében felperes jogosult az alperessel szemben fellépni.

Miután azonban a felperes alvállalkozó volt, a vállalkozási szerződés tartalma őt is köti. A D. Kft. és az alperes között 1993. május 20-án kötött szerződés kimondta, hogy az alperes jogosult a D. Kft. által átadott tervek többszöri felhasználására határozatlan ideig. Az elfogadott embléma felhasználására tehát az alperes jogosult volt, jogszerűen használhatta fel az emblémát a honlapon, reklámtáskán, továbbá a hibrid kukorica vetőmag ajánlati dossziéjában is. Az embléma felhasználására az alperes többször és határozatlan időre jogosult, ezért az embléma felhasználása nem volt jogosulatlan – a bíróság megítélése szerint – a fenti egyik formában sem.

Felperes a kapcsolódó szerzői jogdíj igényétől a per folyamán el is állt.

Az Szjt. 29. §-a kimondja, hogy a szerző kizárólagos joga, hogy a művét átdolgozza, illetve, hogy erre másnak engedélyt adjon. Az Szjt. 29. § szerint átdolgozás a mű minden más olyan megváltoztatása is, amelynek eredményeként az eredeti műből származó más mű jön létre. Az Szjt. 17. § f) pontja szerint a mű felhasználásának minősül az átdolgozás is. A mű identitásához való jog (Szjt. 13. §) sérelmét is eredményezheti, ha a felhasználó nem jogszerűen gyakorolja az átdolgozás jogát, vagy arra nem szerez jogot a szerzőtől a védelmi időn belül. Az Szjt. 47. § (1) bekezdése kimondja, hogy a felhasználási engedély csak kifejezett kikötés esetén terjed ki a mű átdolgozására.

Az átdolgozási jog soha sem érhető bele az általános felhasználási engedélybe. Az Szjt. 50. § kimondja, hogy ha a szerző a mű felhasználásához hozzájárul, a felhasználáshoz elengedhetetlen vagy nyilvánvalóan szükséges, a mű lényegét nem érintő változtatásokat köteles végrehajtani. Ha e kötelezettségének nem tesz eleget, vagy nem tud eleget tenni, a felhasználó a változtatásokat hozzájárulása nélkül is végrehajthatja. Az átdolgozás mindig meghaladja az Szjt. 50. §-ában foglalt szükséges és a mű felhasználásához elengedhetetlenül szükséges változtatások elvégzését.

Az Szjt. 13. §-a kimondja, hogy a szerző személyhez fűződő jogát sérti művének mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása vagy más olyan megváltoztatása vagy megcsorbítása, amely a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapítható, hogy a felperes által készített logotypia átdolgozására az alperesnek joga nem volt, ilyen kikötés a szerződésekben nem szerepelt, ehhez a felperes utóbb sem járult hozzá. Az alperes maga sem állította, hogy az átdolgozás jogát megkapta volna a szerzőtől.

A megyei bíróság megállapította, hogy a felperes által készített logotypiát az alperes átdolgozta, ennek alapján olyan új mű jött létre, amely más mint a felperes által készített logotypia és erre az átdolgozásra az alperesnek joga nem volt.

Az alperesi átdolgozás megváltoztatta a felperes által készített művet, más logo jött létre. Abban a szakkérdésben, hogy a felperes által készített logo és az alperes által megváltoztatott embléma azonos-e, a megyei bíróság a Szerzői Jogi Szakértő Testület véleményét figyelembe vette, mert e szakkérdésben a Szerzői Jogi Szakértő Testületnek van kompetenciája. A beszerzett szakértői vélemény megállapította, hogy az alperes honlapján, az alperes vetőmag tájékoztatóján és reklámtáskájában megjelenő embléma nem azonos az eredeti szerzői művel.

A Szerzői Jogi Szakértő Testület megállapította, hogy az eredeti emblémához képest megváltoztatta az alperes az I. Rt. betűk vastagságát, valamint a B. szó betűképét. A védjegy bejegyzésnél eltüntette a kukoricalevél erezetét, ellipszissel körbezárta az emblémát, amelyet semmi nem indokolt. Megállapított a Szerzői Jogi Szakértő Testület azt is, hogy nem az eredeti mű került védjegy bejelentésre, hanem az alperes által megváltoztatott művet jelentette be az alperes. A Szerzői Jogi Szakértő Testület egyértelműen megállapította, hogy a felperes által készített logotípiát jogosulatlanul megváltoztatta az alperes. Ez pedig olyan szakkérdés, amelyet a megyei bíróság figyelembe vett, a Szerzői Jogi Szakértő Testület álláspontja a megyei bíróság számára mérvadó, a vélemény aggálytalan.

A Fővárosi Ítéltábla előírásainak megfelelően a megyei bíróság az új Szjt. 13. §-a alapján vizsgálta azt is, hogy a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes-e művének megváltoztatása. A Fővárosi Ítéltábla döntése alapján ugyanis az új Szjt rendelkezéseit kell e körben alkalmaznia a bíróságnak. A. A. és L. A. tanúvallomása alapján a megyei bíróság megállapította, hogy az alperesi logo változtatás a felperes hírnevére sérelmes. A tanúk megerősítették, hogy a „szakma krémje” általában figyel egymásra, tudnak arról, hogy ki, milyen művet alkot. Bár a logot az alkotóművész nem írhatja alá, általánosan ismertté vált, hogy alperes logóját a felperes készítette. Aláírás hiányában az ismertté pedig nem válhatott (csak szűk kör számára), hogy a megváltoztatást nem a felperes készítette.

A felperesi műalkotásnak volt olyan aurája, ami a keretbe foglalással megszűnt, a keretbe foglalással az alkotás jelentősen megváltozott. Az arculattervezés megmondja azt a környezetet, hogy a logot hova kell tenni, jelentősége van annak, hogy a logot az arculattervezés során hova, miként helyezték el, esetleg milyen keretbe.

Az alperes által készített grafikán vezérszínek szerepelnek, fehér alapon van a színes kukoricacső megtervezve, ezért színes alapra nem is lehet áttenni a logot. A fehér szín, a vezérmotívum hozza az imaget, a színnek is jelentősége van.

A. A. tanú elmondta, hogy a szakmában beszéltek arról, hogy milyen rossz lett az I. Rt. logója. Felperest a szakmában jónak tartják, az „első húsz logos” között a felperes benn van, e körből pedig nagyon könnyen ki lehet kerülni. Szóba került a Képző- és Iparművészeti Szövetségben is könyvbemutatók kapcsán, hogy milyen hátrányos változás történt az alperesi logonál. Az is felvetődött, hogy „megbolondult” a felperes. A megváltoztatott logóból a tisztaság, a szépség, a vonalkultúra – az amiről a felperes ismert – tűnt el, holott alperesnek is az volt az igénye, hogy egy műves, jó minőségű imaget képviseljen a cége.

Az egyetemi tanszéken is szóba került a perbeli logo megváltoztatása az, hogy a logo rosszabb lett. L. A. tanú elmondta, hogy a felperes a szakmában egy finom, érzékeny vonalvezetésű embléma tervező hírében áll. Az alperes által megváltoztatott embléma

azonban robusztus lett, megváltoztatták a betűtípusát, ráadásul az ellipszis keretbe foglalással még inkább elvesztette az embléma korábbi jellegét.

Az ovális kerettel „vásárvá” lett téve a logo, a szöveg és kép egységének megváltoztatásával az egyensúly felborult. Megváltoztatással a logon minőségromlás következett be. Egyesületi ülésen és az Iparművészeti Szövetségben is szóba került a negatív változás. Sokan hangot adtak annak, hogy a logo rosszabb lett és aki nem tudta, hogy nem a felperes készítette a módosítást, az nyilván az ő személyéhez kötötte. A megváltoztatott emblémát az embléma gyűjteményekbe nem lehet felvetetni. A felperes által megálmodott logotypia értelme, lelke a változtatással kiölhető, a változtatással az embléma értéke csökken, az emblémából a szépséget kivették.

Felperes a cizellált emblématervezésben ismert grafikus, tagja a Képző- és Iparművészeti Szövetség Tervező Grafikus Szakosztályának, ahol mindössze 40-50 tag van és ahová nagyon nehéz bekerülni. Tanú elmondta, hogy a három kukorica rajzához igazodó reneszánsz antikvát betűt tervezett a felperes, a rajzhoz illő finom betűket rendelt hozzá. Az autókon látható emblémán azonban a kukoricák rajzossága is megváltozott, színe is hátrányosan változott. Lehet, hogy reklám szempontjából ez így megfelelő, de szakmai, művészeti szempontból nem fogadható el.

L. A. és A. A. képzőművészeti egyetemet végeztek, a felperesnek kollégái, a felperes által készített művet, mint műalkotást is vizsgálták, figyelték.

Az általuk előadottak alapján a megyei bíróság azt látta megállapíthatónak, hogy a megváltoztatott logo a felperes hírnevére sérelmes. A Szerzői Jogi Szakértő Testület véleménye összhangban van a tanúk által előadottakkal, az alperes a mű lényegét érintő változtatásokat hajtott végre a logon a felperes hozzájárulása nélkül.

A lényegi változás pedig a felperes hírnevére sérelmes is, mert szakmai megítélés szerint a perbeli logo rosszabb lett, vásárvá vált, a változtatással a lényegét, az auráját veszítette el a mű. A művészi érték csökkenése pedig köztudomásúan a hírnév csökkenését is jelenti. A felperes alapos okkal hivatkozott arra, hogy személyhez fűződő jogát az alperesi változtatás megsértette. A tanúk – bár a felperes jó ismerősei – tárgyilagosan tudtak nyilatkozni a szakmában kialakult véleményről, a felperes megítéléséről a megváltoztatott művel kapcsolatban, így a megyei bíróság a tanúk előadását e körben teljes mértékben figyelembe vette.

Felperes az Szjt. 94. § (1) bekezdés a-b-c./ pontja alapján jogszerűen kérhette a jogsértés megtörténének bírósági megállapítását, alperes eltiltását a további jogsértéstől és megfelelő elégtételadást is. Az Szjt. 94. § (2) bekezdése kimondja, hogy a szerzői jog megsértése esetén kártérítés jár a polgári jogi felelősség szabályai szerint. Köztudomásúnak tekintendő, hogy az alkalmazott grafikai tervezéssel foglalkozó művész akkor kaphat megrendeléseket, ha művészi igényessége ismertté válik, ha jó híre van a szakmai területén. Dr. T. L. is annak idején azért döntött a D. Kft. mellett, mert a korábbi b.-i iratborítót ízlésesnek találta. Amennyiben felperes megítélése megváltozik, mert az alperes által átdolgozott logo miatt már nem tekintik finom, érzékeny vonalvezetésű emblématervezőnek, hírneve sérül, van olyan hátrány, amely nem vagyoni kártérítési fizetési kötelezettséget von maga után.

A tanúk bizonyították, hogy felperes munkáját, illetve a neki tulajdonított változtatást a szakma elfogadhatatlan színvonalúnak tekintette, ez a felperes hírnevére is negatív hatással van.

A megyei bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét alaposnak tekintette és összezszerűségében sem tekintette eltúlzottnak, figyelemmel az alperesi logo ismertségére, az alperesi vállalat gazdasági nagyságára is. Az a tény, hogy A. A., illetve L. A. tudomást szereztek arról, hogy a megváltoztatott logo nem a felperes nevéhez fűződik, nem jelenti azt, hogy hátrány a felperest nem érte, mert a szakmában ez általánosan ismertté nem vált, nem válhatott.

Nem tartotta azonban a megyei bíróság alaposnak a felperes Szjt. 94. § (1) bekezdés e./ pontjára alapított jogalap nélküli gazdagodással kapcsolatos igényét.

Felperes a logotypia megváltoztatását hírnevére sérelmesnek tekintette, az alperesi változtatással felperes hírneve sérült. Logikai ellentmondás, hogy ugyanezért a munkáért tervezési díjat kíván értékesíteni. A felperesi két igény értelemszerűen kizárja egymást. Az Szjt. 94. § (1) bekezdése e) pontja a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését teszi lehetővé. Ilyen gazdagodást azonban a felperes még csak valószínűsíteni sem tudott, nemhogy igazolni. A felperes az arculatterv elkészítésért 93.000,- Ft-ot kapott, 180.000,- Ft igénye összezszerűen is eltúlzott lehet. A felperes által hivatkozott Tervező Grafikus Kamara ajánlott díjtáblázata irányadónak nem tekinthető, nem kötelező. Alperes nem gazdagodott a tervezési díjkifizetés elmaradásával, de ha lett volna is gazdagodás, az sem a felperes rovására történt. (Ptk. 361. §) A változtatás miatt a felperes, mint szerző személyhez fűződő jogai sérültek, hírnevére nézve a változtatás sérelmes volt. Ha viszont a változtatás a felperes által nem vállalható, nem fogadható el, emiatt a tervezési díj bevétel elmaradásra sem hivatkozhat.

Felperes az eredeti keresethez képest 50%-ban tekintendő pernyertesnek. Felperes nem róttá le a 60.000,- Ft elsőfokú eljárási illetéket. A pervesztesség, pernyertesség aránya miatt ezt a felek egyenlő arányban kötelesek az államnak utólag megfizetni. (Pp. 77-78. §)

Az alperes a 9.P.21.183/2002/34. sz. ítélet elleni fellebbezésre lerótt 30.000,- Ft illetéket. Az alperesi fellebbezés alapos volt, így a felmerült illetékköltség 50%-át a pervesztesség, pernyertesség aránya alapján a felperes köteles az alperesnek megfizetni. Az ezt meghaladó további költséget, (ideértve a Fővárosi Ítéltábla által megállapított további másodfokú perköltséget is) azonban a megyei bíróság a felek között nem osztotta meg, a jogi képvisellel felmerült költséget a pervesztesség, pernyertesség aránya miatt a felek maguk kötelesek viselni. (Pp. 77-78. §)

A Fővárosi Ítéltábla végzése kapcsán a megyei bíróság megjegyzi, hogy a felperes jogdíjfizetésre már nem kérte az alperest kötelezni, így a megyei bíróság abban a kérdésben döntött, hogy az alperes részéről a jogsértés megvalósult-e. A késedelmi kamatról a Ptk. 301. §-a alapján döntött a megyei bíróság, figyelembe véve a 2004. évi CXXXV. törvény 134. §-ban írtakat is.

T a t a b á n y a , 2005. március 17. napján

Dr. Lukácsi Mária megyei bírósági íráskészítő
2005. március 16.

IV.

A Győri Ítéltábla
Pf.I.20.144/2005/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda által képviselt R. T. felperesnek az S. Ügyvédi Iroda által képviselt I. Rt. alperes ellen szerzői jogdíj megfizetése iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében Tatabányán, 2005. évi március hó 17. napján 19.P.20.367/2004/22.szám alatt hozott ítélet ellen az alperes részéről 25. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett részét részben megváltoztatja:

Az alperest a jogosulatlanul megváltoztatott logotypia megváltoztatás utáni állapotban történő felhasználásának abbahagyására kötelezi.

Mellőzi az alperesnek a további jogsértéstől eltiltásra kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezést.

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Köteles az alperes megfizetni a felperesnek 15 napon belül 10.000 (tízezer) Ft fellebbezési eljárási költséget.

Az ezt meghaladóan felmerült fellebbezési eljárási költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

INDOKOLÁS:

A megyei bíróság az ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes grafikusművész szerzői jogait azzal, hogy az általa tervezett logotypiát jogosulatlanul megváltoztatta.

Kötelezte az alperest a jogsértés abbahagyására és egyben az alperest a további jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte az alperest, hogy a komárom-esztergom megyei ... című napilapban az ítélet jogerőre emelkedését követő 30 napon belül közleményt tegyen közzé – saját költségén – az alábbi szöveggel:

„Az I. Rt. megsértette R. T. grafikusművész szerzői jogait azzal, hogy az általa tervezett logotypiát jogosulatlanul megváltoztatta. Az ügyben eljáró Komárom-Esztergom Megyei Bíróság az elkövetett jogsértést megállapította, s a jogsértő I. Rt.-t kártérítés megfizetésére kötelezte.”

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 Ft nem vagyoni kártérítést, valamint ezen összeg után 2001. szeptember 1-től a kifizetésig járó kamatot.

A felperes ezt meghaladó keresetét elutasítva kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000 Ft perköltséget, a felperest és az alperest az állam javára 30.000-30.000 Ft feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket.

Ítéletének indokolásában – hivatkozva az 1999. évi LXXVL tv. (Szt.) 29., 17. § f) pontjára, 47. § (1) bekezdésére és 50. §-ára – megállapította, hogy a felperes által készített logotypiát az alperes átdolgozta, ennek alapján olyan új műjött létre, amely más, mint a felperes által készített logotypia és erre az átdolgozásra az alperesnek joga nem volt.

Az alperesi átdolgozás megváltoztatta a felperes által készített művet, más logo jött létre.

A szerzői jogi szakértő testület véleményére hivatkozva rögzítette, hogy az eredeti emblémához képest megváltoztatta az alperes az I. Rt. betűk vastagságát, valamint a B. szó betűképét. A védjegy bejegyzésnél eltüntette a kukoricalevél erezetét, ellipszissel körbezárta az emblémát. Nem az eredeti mű került védjegybejelentésre, hanem az alperes által megváltoztatott művet jelentette be az alperes.

A felperes által készített logotypia átdolgozására az alperesnek joga nem volt, ilyen kikötés a szerződésekben nem szerepelt, ehhez a felperes utóbb sem járult hozzá. Az alperes maga sem állította, hogy az átdolgozás jogát megkapta volna a szerzőtől.

Az Szt. 13. §-a alapján vizsgálta azt is, hogy a szerző becsületére, vagy hírnevére sérelmes-e művének megváltoztatása. E körben – A. A. és L. A. vallomására hivatkozva – rögzítette, hogy a logo változtatás a felperes hírnevére sérelmes. A tanúk megerősítették, hogy a „szakma krémje” általában figyel egymásra, tudnak arról, hogy ki milyen művet alkot. Általánosan ismertté vált, hogy az alperes logóját a felperes készítette. Aláírás hiányában az ismertté nem vállhatott (csak szűk kör számára) hogy a megváltoztatás nem a felperes munkája volt. A felperesi műalkotásnak volt olyan aurája, ami a keretbe foglalással megszűnt, a keretbe foglalással az alkotás jelentősen megváltozott. Az arculattervezés megmondja azt a környezetet, hogy a logot hova kell tenni, jelentősége van annak, hogy a logot az arculattervezés során hova miként helyezték el, esetleg milyen keretben.

Az alperes által készített grafikán vezérszínnek szerepelnek, fehér alapon van a színes kukoricacső megtervezve, ezért színes alapra nem lehet áttenni a logot. A fehér szín a vezérmotívum hozza az imaget, a színnek is jelentősége van.

A szakmában beszéltek arról, hogy milyen rossz lett az I. Rt. logója. A felperest a szakmában jónak tartják, az első 20 logos között a felperes benn van, e körből pedig nagyon könnyen ki lehet kerülni. Szóba került a Képző- és Iparművészeti Szövetségben is könyvbemutatók kapcsán, hogy milyen hátrányos változás történt az alperesi logonál. Az is felvetődött, hogy „megbolondult” a felperes. A megváltoztatott logóból a tisztaság, a szépség, a vonalkultúra – az amiről a felperes ismert – tűnt el, holott alperesnek is az volt az igénye, hogy egy műves, jó minőségű imaget képviseljen a cége.

Az egyetemi tanszéken is szóba került a perbeli logo megváltoztatása az, hogy a logo rosszabb lett. A felperes a szakmában egy finom, érzékeny vonalvezetésű embléma tervező

hírében áll. Az alperes által megváltoztatott embléma robusztus lett, megváltozott a betűtípusa, ráadásul az ellipszis keretbe foglalással még inkább elvesztette az embléma korábbi jellegét.

Az ovális kerettel „vásárvá” tették a logot, a szöveg és kép egységének megváltoztatásával az egyensúly felborult. Sokan hangot adtak a szakmán belül, hogy a logo rosszabb lett, és aki nem tudta, hogy nem a felperes készítette a módosítást, az nyilván az ő személyéhez kötötte ezt. A megváltoztatott emblémát az embléma gyűjteményekbe nem lehet felvetetni. A felperes által megálmodott logotypia értelme, lelke a változtatással kiölhető, a változtatással az embléma értéke csökkent, az emblémából a szépséget kivették.

A felperes a cizellált emblématervezésben ismert grafikus, a három kukorica rajzához igazodó reneszánsz antikvát betűt tervezett, a rajzhoz illő finom betűket rendelt hozzá. Az autókon látható emblémán azonban a kukoricák rajzossága is megváltozott, színe is hátrányosan változott. L. A. tanú álláspontja szerint lehet, hogy a megváltoztatott logo reklám szempontjából megfelelő, de szakmai művészeti szempontból nem fogadható el.

A tanúk által előadottak alapján a megyei bíróság azt látta megállapíthatónak, hogy a megváltoztatott logo a felperes hírnevére sérelmes, a szerzői jogi szakértő testület véleménye összhangban van a tanúk által előadottakkal, az alperes a mű lényegét érintő változtatásokat hajtott végre a logon a felperes hozzájárulása nélkül.

A művészi érték csökkenése a hírnév csökkenését is jelenti, a felperes alapos okkal hivatkozott arra, hogy személyhez fűződő jogát az alperesi változtatás megsértette. A felperes munkáját, illetve a neki tulajdonított változtatást a szakma elfogadhatatlan színvonalúnak tekintette, ez a felperes hírnevére negatív hatással volt.

A megyei bíróság ezért a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét alaposnak tekintette, összecszerúságában sem tekintette eltúlzottnak, figyelemmel az alperesi logo ismertségére, az alperesi vállalat gazdasági nagyságára is. Az a tény, hogy A. A., illetve L. A. tanúk tudomást szereztek arról, hogy a megváltoztatott logo nem a felperes nevéhez fűződik nem jelenti azt, hogy hátrány a felperest nem érte, mert a szakmában az általánosan ismertté nem vált, nem válhatott.

A fentiek alapján alaposnak látta a felperesnek az Szjt. 13. §-án, 94. §. (1) bekezdés a) b) c) pontján alapuló, a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítására, az alperes eltiltására a további jogsértéstől, és megfelelő elégtétel adására irányuló igényét is.

Kiemelte, miszerint köztudomásúnak tekintendő, hogy az alkalmazott grafikai tervezéssel foglalkozó művész akkor kaphat megrendeléseket, ha művészi igényessége ismertté válik, ha jó hírneve van a szakma területén. Dr. T. L. is annak idején azért döntött a D. Kft. mellett, mert a korábbi b.-i iratborítót ízlésesnek találta. Amennyiben a felperes megítélése megváltozik, mert az alperes által átdolgozott logo miatt már nem tekintik finom, érzékeny vonalvezetésű emblématervezőnek, hírneve sérül, van olyan hátrány, amely nem vagyoni kártérítési fizetési kötelezettséget von maga után. Így az Szjt. 94. § (2) bekezdésére alapított nem vagyoni kárigény is alapos.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, annak megváltoztatása, a kereset teljes elutasítása, a felperesnek az első- és másodfokú perköltség megfizetésében történő marasztalása iránt.

Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú ítélet téves jogi álláspontból kiindulva a bizonyítékok okszerű mérlegelése nélkül állapított meg téves tényállást, és fűzött ahhoz téves jogi következtetést.

Kiemelte, hogy a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzése szerint a jelen perben az 1999. évi LXXVI. tv. (új Szjt.) rendelkezései az irányadóak, a 13. § alapján már nem minden változtatás tekinthető jogsértőnek csupán az, amely a szerző becsületére, vagy hírnevére sérelmes.

Ezzel a döntéssel szemben az elsőfokú ítélet az Szjt. 29. §-ából indult ki, és ehhez kapcsolódóan utalt az Szjt. 17. § f) pontjára, az Szjt. 47. § (1) bekezdésére és 50. §-ára is.

Az Szjt. 29. §-a alapján az adott esetben nem merülhet fel annak kérdése, hogy a logók megváltoztatása következtében más eredeti, egyéni alkotás keletkezett volna, ugyanis az átdolgozás a mű módosításának, megváltoztatásának az a szélső esete, amikor a változtató kiegészítő vonások önmagukban is olyannyira lényegiek, hogy megfelelnek az egyéni és eredeti mű követelményének, jelen esetben pedig erről nincs szó.

Az ítélet a szakvéleményben hivatkozott változtatások (betűvastagság, betűkép, kukoricaerezet, ellipszis) miatt tekintette a szerzői jog sérelmébe ütköző magatartásnak az alperes eljárását. Álláspontja szerint – ismét utalva a Fővárosi Ítéltábla végzésére – tévedett a szakértő, amikor a régi szerzői jogi törvény rendelkezései alapján adta meg a véleményét, így az figyelembe nem vehető, főképp azért nem, mert a régi Szjt. 10. §-a szerint minden jogosulatlan megváltoztatás személyhez fűződő jogot sért, az irányadó új Szjt. 13. §-a szerint pedig csak az amely a szerző becsületére, vagy hírnevére sérelmes. Ezen tényekkel a szakvélemény nem foglalkozott.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság álláspontját kizárólag a korábbi szakvélemény és a tanúk vallomására építette, közvetlen észlelésre álláspontot nem alakított ki, erre utalást sem tett.

Álláspontja szerint nem jelent sérelmet, hogy az emblémát a felhasználás körülményeihez képest (reklám szatyor, hirdetés, brossúra) az adott környezet követelményének megfelelően ellipszis keretbe helyezték el, mivel ily módon illeszkedik és emelkedik ki a környezetből. Ez nem jelenti jellegének változását. A felperes is bocsátott az alperes rendelkezésére ellipszis alakba helyezett emblémát, így nem elfogadható a tárgyaláson utólag tett nyilatkozata, amely szerint ez a nyomdai kivágás célját szolgálja. A reneszánsz antikvát betűtípus – a felperes által készített embléma betűtípusa – a 2000 létező betűtípus egyike, közhasználatúként minősítendő.

Nem érinti a felperesi emblémák jellegét, hogy a kukoricalevél erezete mennyire látszik, mivel ezeknek észlelési lehetősége a nyomdatechnikai körülményektől is függ. A lényeg az, hogy az egész emblémának a konstrukciója, a kép a betű és a szó szerkezeti megjelenése nem változott, olyan változtatást az alperes nem tett, amely a felperes becsületére és hírnevére sérelmes lehet.

Kifogásolta, hogy a megyei bíróság bizonyítékként értékelte A. A. és L. A. tanúvallomását, a két tanú álláspontja szerint a felperessel szoros személyi kapcsolatban áll, melyre az is utal, hogy a két tanú idézés nélkül jelent meg a felperessel együtt a tárgyaláson. Nyilvánvaló szorosabb kapcsolat indíthat csak valakit, hogy idézés nélkül vidéki bírósági tárgyaláson

megjelenjék. Az elsőfokú bíróság a tanúknak a felperes alkotásaira és művészi értékeléseire vonatkozó nyilatkozatait azok szó szerinti értelmében, ítéleti megállapításának alapjául tekintette anélkül, hogy azt az egyéb bizonyítékokkal egybevetné.

A Fővárosi Ítéltábla végzésében tett utasítással ellentétben az elsőfokú bíróság anélkül, hogy bármely konkrét hátrány, vagy ebből eredő nem vagyoni kár bizonyításra került volna, a tanúk szubjektív értékítéletét elfogadva rögzítette, hogy a perbeli logo rosszabb lett, „vásárvivá” vált, a változtatással a lényegét, az auráját veszítette el a mű. Művészi értékcsökkenése pedig köztudomásúan a hírnév csökkenését is jelenti.

A felperes nem bizonyította a jogsértést, ezen túlmenően egyetlen bizonyíték sem merült fel, hogy az általa sérelmezett körülmény részére kárt okozott volna, nem volt adat a kár összegszerűségére sem.

Az elsőfokú bíróság olyan eltiltó rendelkezést hozott, amelyben nem határozta meg, hogy mi az a jogsértés, amelynek a további folytatásától eltiltotta az alperest.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

Álláspontja szerint helyesen járt el az elsőfokú bíróság, mikor az Szjt. 29. §-ára és 13. §-ára alapította ítéletét, az Szjt. szerint ugyanis egy adott művön végzett változtatások két esetben valósíthatnak meg szerzői jogsértést, nevezetesen, ha a szerző jóváhagyása nélkül végzett változtatások olyan jellegűek vagy mértékűek, hogy sértik az egyik vagyoni jogot, az átdolgozás jogát (29. § és 47. § (1) bekezdés) vagy az egyik személyhez fűződő jogot: a mű egységének védelméhez fűződő jogot (13. §).

Az a tény, hogy az alperes ellipszissel körbezárta az emblémát egyértelműen a formátum megváltoztatását jelenti, a betűk vastagságának, a B. szó betűképének megváltoztatása, a kukoricalevél míves erezetének eltüntetése, jóval túlmegy azon a sérelmi határon, amelyet a szerzőnek tűrnie kell.

A mű minden torzító, csonkító, vagyis a mű lényegi vonásait érintő megváltoztatás a szerző személyhez fűződő jogát sérti.

Alaptalanul kifogásolja az alperes A. A. és L. A. vallomásának figyelembe vételét, a vallomások objektív, pártatlan, azon ténynek, hogy a 2005. január 24-i tárgyalásra valamennyien együtt utaztak egyetlen oka volt: az eljárás mielőbbi befejezése.

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése értelmében a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között felülbírálván – az elutasító elsőbírói rendelkezést a fellebbezés nem támadta – megállapította, hogy a fellebbezés részben alapos.

Az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság a perben a szükséges és egyben elégséges – a felajánlott – körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat helyesen, okszerűen, összességükben értékelve helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetése azonban részben téves.

Osztja az ítéltábla a fellebbezési érvelést annyiban, hogy jelen esetben az alperesi tevékenység eredménye nem jelenti egyben a felperes által tervezett mű átdolgozását (Szjt. 29. §) is. Ugyanis az ítéltábla álláspontja szerint valamely mű átdolgozásáról akkor lehet

beszélni, amikor a tevékenység következtében – amely már önmagában maga is eredeti, egyéni vonatkozásokat hordoz – más eredeti, egyéni alkotás keletkezik. Maga a pontosított (P.20.367/2004/4.) és az eredeti kereset (P.21.183/2002/1.) sem a mű jogellenes átdolgozására, hanem – pontosított formájában – annak jogellenes megváltoztatására és ezzel a felperes személyiségi jogainak sérelmére (Szjt. 13. §) hivatkozott. Az alapperi szakvélemény sem átdolgozásról, hanem – bár helytelenül a régi Szjt.10. §-ára hivatkozva – jogosulatlan megváltoztatásról foglal állást (P.21.183/2002/24., Ad.5., Ad.7., Ad.9.).

Ezért az ítéletábra az elsőfokú ítélet indoklásában a mű átdolgozása körében kifejtetteket teljeskörűen mellőzte.

Nem osztja az ítéletábra azt a fellebbezési érvelést, hogy a megyei bíróság tévesen alapította az általa megállapított tényállást a korábbi eljárásban megszerzett szakvéleményre, illetőleg A. A. és L. A. tanúk vallomására az alperesi magatartás jogellenességét, valamint a felperesi kárigényt érintően.

Kétségtelen tény, hogy a szakvélemény a magatartás jogellenessége vonatkozásában tévesen a régi Szjt. 10. és 30. §-ából indult ki.

Ugyanakkor – mint ahogy azt a Fővárosi Ítéletábra a hatályon kívül helyező végzésében is megállapította – a szakvélemény csak olyan kérdés eldöntésénél, megítélésénél lehet irányadó, amely tény, vagy egyéb körülmény tekintetében a bíróság nem rendelkezik olyan különleges szakértelemmel, amely az adott esetben szükséges. A jogalap, vagy jogi megítélés körében a szakvélemény rendelkezései a bíróságot nem kötik, a perbeli szakvélemény azon állásfoglalása, hogy a jogvitában mely jogszabály alkalmazását látja indokoltnak relevanciával nem bír, ugyancsak a bíróság jogosult és köteles abban dönteni, hogy a jogsértés megvalósult-e illetve a fél kötelezhető-e jogdíj fizetésre.

Ebből az következik, hogy a tények, körülmények megítélése tekintetében a szakvélemény figyelembe vehető, azonban az ebből levonandó jogi következtetés a bíróság feladata.

Helyesen járt el tehát a megyei bíróság, amikor a logo megváltoztatásának tényei és körülményei körében a szakvéleményből indult ki, ugyanakkor az Szjt. 13. §-ában foglalt különös feltételeket illetően (eltorzítás, megcsönkítés, vagy más olyan megváltoztatás, vagy megcsorbítás, amely a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes) egyéb körülményeket – így a kifogásolt két tanú nyilatkozatát – is a szakvélemény mellett mérlegre tette.

A fellebbezési érveléstől eltérően A. A. és L. A. elfogultságára vonatkozóan perbeli adat nincs, nyilatkozataik önmagukkal és az egyéb perbeli adatokkal (szakvélemény) nem állnak ellentétben, szakmai képzettségük okán is alkalmasak arra, hogy az Szjt. 13. §-ában foglalt követelményeket illetően adekvát nyilatkozatot tegyenek.

A két tanú vallomását együtt értelmezve a szakvélemény tényadataival egyértelműen megállapítható, hogy az alperesi beavatkozás a művön olyan torzítást, megváltoztatást eredményezett, ami a felperes szakmai becsületére, hírnevére sérelmes. E körben utal az ítéletábra a megyei bíróság döntésének indoklására.

Helyes az elsőfokú bíróság következtetése az alperesi jogsértő cselekmény következtében a felperest ért kár megléte és annak mértéke tekintetében is: az eredeti mű és az a tény, hogy ezt a felperes készítette a szakma körében ismert volt, az pedig, hogy a logot nem a felperes változtatta meg, ugyanilyen körben ismertté már nem vált, azonban a változás – és ezzel együtt a felperes szakmai tekintélyének, hírnevének – negatív megítélése szakmai körökben felmerült (A. A. és L. A. vallomása P.20.367/2004/15.).

Helyesen rögzítette a megyei bíróság, hogy az alperesi tevékenység alkalmas volt arra, miszerint a felperes hírnevére, megítélésére negatív irányú hatást gyakoroljon, ilyen vélemények meg is jelentek szakmai körökben és helyesen állapította meg a nem vagyoni kárpótlás összegét is, az ítélet tábla álláspontja szerint is ezen összeg szükséges és egyben elégséges arra, hogy a felperest ért hátrányokat kiküszöbölje, nem vagyoni kárát pótolja.

Helyesen állapította meg a megyei bíróság, hogy az alperes jogellenesen változtatta meg a logót, a jogellenesen megváltoztatott logo felhasználása (reklámanyagok, Internet, védjegy stb.) – mint ahogy a szakvélemény is egyértelműen rögzíti – szintúgy jogellenes.

Kellő okkal alkalmazta tehát a megyei bíróság az Szjt. 94. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt jogkövetkezményt.

A fenti következmény alkalmazása során azonban az ítélet végrehajthatósága okán meg kell határozni, hogy milyen konkrét tevékenység vagy mulasztás abbahagyására és/vagy eltiltására kötelezi a bíróság a felet.

Abbahagyásra a határozathozatal időpontjában is megvalósuló jogsértő helyzet esetén kell kötelezni a jogsértőt, eltiltásra ugyanakkor akkor kerülhet sor, ha jogsértő cselekmény megismétlődésétől kell tartani.

Jelen esetben egy egymozzanatos jogsértő cselekményt (a logo megváltoztatása) és egy folyamatos állapotot (a megváltoztatás utáni állapotú logo felhasználása) idézett elő az alperes.

Arra, hogy megismételné az egymozzanatú cselekményt (megváltoztatás) a perben adat nincs, ezért eltiltásra nem kerülhet sor. A jogsértő helyzet (reklámanyagkénti folyamatos használat stb.) ugyanakkor fennáll, így az ítélet rendelkező részében szabatosan meghatározott, a határozathozatal időpontjában is megvalósuló jogsértő helyzet, cselekmény vagy mulasztás abbahagyására – természetesen ilyen irányú kereseti kérelem esetén – kötelezendő az alperes.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta.

A megváltoztató rendelkezések az elsőfokú ítélet csekély részét érintik, a perköltség viseléséről szóló elsőfokú ítéleti rendelkezések még az így megváltozott pervesztességi pernyertességi arányoknak is megfelelnek, így a perköltség viselése kérdésében hozott elsőbírői döntés megváltoztatására kellő indokot az ítélet tábla nem látott.

A fellebbezési eljárásban az alperes döntő részt elvesztett, ezért a felperes jogi képviselési díjból álló fellebbezési perkölttségének megfizetésére – itteni elvesztessége arányában – a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján köteles.

Győr, 2005. évi szeptember hó 15. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr. Lezsák József sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró